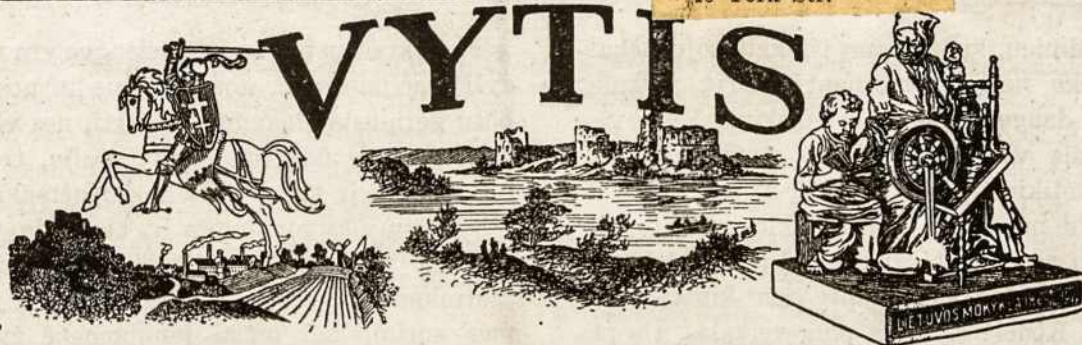

Kun. Pr. Juškaitis,
40 York Str.

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas IV

Kovo-March 31 d., 1922 m.

No. 6 (119)

Entered as Second Class Matter Oct. 23, 1915 at the P. O. at Chicago, Ill., Under Act of March 3, 1879,
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103,
Act of October 3, 1917, authorized on April 12, 1921.

"VYTIS" (The Knights)

Published Semi-Monthly by the LIETUVOS
VYČIAI (Knights of Lithuania).....

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly \$3.50
6 Months 2.00

In Foreign Countries and Chicago Yearly 4.00
Advertising rates on application. All communications
must be addressed:

"VYTIS"

4736 So. Wood Street, Chicago, Ill.

Telephone Lafayette 6298

Visas Lietuvos Vyčių Organizacijos kuopų valdybas, narius, nares;
"Vyčio" skaitytojus, bendradarbius ir rėmėjus sveikiname su Šven-
tomis Velykomis, "Vyčio" Redakcija ir Administracija.

Jaunimas-tautos ateitis

DEREITU metų viename "Vyčio" num.
tilpo A. Vaičiūno eilės, kurios pra-
sidėjo šiais žodžiais: "Vakar vaikas,
šiandien vyras, rytoj senis".

Rodos tai paprasti žodžiai, vie-
nok poetas, rašydamas tuos žodžius,
giliai pažvelgė į tą gyvenimo ratą, kuris sukasi be jo-
kio sustojimo. Ir jei tik giliau pažvelgsim į tą gyveni-
mo ratą, be abejo, kiekvienas pamatysim ir pripažin-
sim, kad A. Vaičiūnas, rašydamas pasakė tiesą.

Priaugančioji lietuvių tautos karta už kelių me-
tų nustums nuo gyvenimo scenos dabartinius jos vai-
dintojus-aktorių ir užims jų vietas. Čia ir A. V.
pasakyti žodžiai atitinka savo vietas.

Garsusis anglų rašytojas Šekspiras išsireiškė,
kad: "Pasaulis tai didžiulė scena, gyvenimas — dra-
ma, gi žmonės — jos aktoriai".

Manau, kiekvienam iš skaitytojų nekar-
tą teko matyti vaidinant įvairių veikalų;
tarpe daugelio pasitaiko visokių. Vieni gan
ryškiais vaizdais perstato pergyventų lai-
kų nuotikius, pasižymėjusių asmenų gyvenim-
ą, jų nuveiktus darbus; kiti ne taip aiškiai,
o neretai atsitinka, kad pamatai tą pa-
tį veikalą, bet perstatantį visai kitokioj for-
moj. Kodel? Juk tas pats veikalas, tie pa-
tys žodžiai, bet... jau skirtingi aktoriai.

Vaizduojamo veikalo aktoriai jeigu no-
ri atvaidinti veikalą, kad visais atžvilgiais
jis gerai nusisektų, visų pirma turi gerai įsis-
kaityti veikalo turinį, suprasti jo prasmę,
žodžiu sakant, turi būti tuomi, kurio rolę
yra paėmęs, ir tumet, sulig nurodymų re-
žisieriaus, mokintis.

Ar-gi ne tą patį matome ir gyvenime.
Todel, jei mes norim gerai suvaidinti gyve-
nimo sceną, turime nemaža padirbėti, ne-
maža prakaito išlieti ir tik gerai prisirengę
galėsime drąsiai pasirodyti gyvenimo sce-
noje ir gerai atlikti savo užduotį.

Kaip ant geros dirvos išauga dagiai ir
usnės, kurie nemaža kenkia augantiems
javams traukdami iš žemės maistingas da-
lis, taip ir tarpe mūsų jaunimo nemaža
atsirado gaivalų, kurie kaip tas pūdantis
vėžys įsisiurbęs į ligonio kūną baigia jį
savo nuodais.

Tie negeistini, pilni nuodų sutvėrimai
tai yra įvairaus plauko, nustoję doros ir ti-
kėjimo patvirkėliai. Jie nepasisako, kas jie
toki, iš kur atėję ir ko nori, nes jie ir patys
nežino; jų tikslas viską griauti, kas tik yra
dora ir prakilnu, juos verčia tai daryti kerš-
tas, neapykanta, o daugiausia tai jų pačių
savymeilė ir niekumet nepaliaujantis sąži-
nės griaužimas.

Mūsų idėjos priešai eina į mus apsimas-
kavę, neparodydami savo tikrojo veido —
del to sunku yra juos pažinti.

Bet Kristus pasakė: "Iš jų darbų pa-
žinsite juos".

Spauda.

Kiekvienas žmogus yra panašus Dievui
tvarinys, apdovanotas protu-išmintim pa-
žinti gera ir bloga. Čia mums ir pribūva
pagelbon gera katalikiška spauda, skaitymas

gerų laikraščių bei knygų. Nelengva yra nuro-
dyti ypač jaunimui, kokio turinio knygos jam
būtų geriausia tinkamos skaityti, nes vienas
myli skaityti istoriją, kitas poeziją, trečias
beletristiką ir tt. Bet to dar neužtenka.

Jeigu mes rengiamės ir, be abejo, turė-
sim tai padaryti — laikui bėgant užimti
atitinkamą vietą gyvenimo scenoje, jeigu
mes norim, kad mūsų jaunuomenė žydėtų
dorybėmis, jei mes norim bekylančiai ir pra-
dedančiai kurti savistovį gyvenimą Lietu-
vai šviesios ateities, vaduodamiesi obalsiu:
"Dievas ir Tėvynė", tat tuos prakilnius ide-
alus neatidėliojant turime pradėti vykdyti
gyveniman, turime skiepyti priaugančiam
jaunimui į jų jaunas širdis, kad jie išaugę
į tvirtus medžius nesibijotų besiaučiančių
audrų ir vėjų, turime giliau pažinti savo
tikėjimą. Šiandiena aišku, kad mūsų jau-
nimui jau neužtenka atmintinai pramokti
sausų katekizmo formulų, o ar daugelis iš
mūsų žino bažnyčios istoriją, nors ir tai ži-
nant toli gražu dar to neužtenka. Visa lie-
tuvų katalikiška jaunuomenė taip privalo
suprasti ir išmokti visų religinių tiesų, kad
jos liktų aiškiausiais gyvenimo principais,
kad jos persisunktų jaunimui į jo kraują ir
sielos vidun. Taip pažinta religija įneš lie-
tuvų gyveniman daug, daug gyvybės. Taip
suprastos religijos tiesos nebebus sausu da-
lyku, bet žadins ir vykdins mumyse tą gi-
laus tikėjimo džiaugsmą. Duos aiškų su-
pratimą pažinti kas gera ir bloga.

Norintieji iš pačių šaltinių pažinti Kris-
taus ir Jojo Bažnyčios mokslo dvasią, pri-
valo skaityti ir tyrinėti Naujojo Įstatymo
knygas, Apaštalų darbus, Šv. Augustino "Iš-
pažinties knygą," Tomo Kempiečio "Kris-
taus Sekimą". Minėtas knygas skaityda-
mas vis aiškiau matai ir supranti stebūk
lingą religijos jėgą žmogaus gyvenime.

Tose knygose jaunimas ras aukščiausią
išmintį, giliausį supratimą ir saldžią paguo-
dą giedriose savo gyvenimo dieneose, o tikrą
ir paslaptinę suraminimą sunkiausiose va-
landose!

Garsusis francūzų fizikas-matematikas
Ampere'as, baigdamas savo gyvenimo die-
nas, kumet vienas atėjusiųjų jo aplankytu
draugų rengėsi skaityti kurį nors Tomo

Kempiečio "Kristaus Sekimo" skyrių, Ampere'as ištaręs: "Ačiu už gerą širdį! Neskaityk! Aš visą šią knygelę moku atmintinai, ir nebuvo mano gyvenime dienos, kurioje nebūčiau nors vienos tos knygelės skyriaus skaitęs." Jei tai galėjo padaryti minėtas mokslo vyras, kodel-gi negalėtų padaryti kiekvienas katalikas?

Jaunystė, tai kovų, karščių ir įvairių abejojimų metas. Tai-gi jauname amžiuje kaip tik ir daugiausia patyriama svyravimų, visokių tikiybinių abejojimų.

Abejojančiam jaunimui kokioje nors tikėjimo dogmoje geriausia kreiptis prie gero teologo kunigo, kuris nuodugniai išaiškina nesuprantamą dalyką. Didelę klaidą daro tie, kurie su panašiais tikėjimo dalykais kreipiasi į kokį nors jūristą, gamtintiną, daktarą, kurie neretai patys būdami tikėjimo indeferentai stengiasi tokiu pat padaryti ir savo "pacientą".

Nesenai skaičiau iš Lietuvos atėjusį jaunimo sąjungos leidžiamą laikraštį "Pavasarij". Minėtas laikraštis gana plačiai aiškina ant užklausimų jaunimui kokiam nors abejojančiame religijos nesuprantamame dalyke.

Tat mielas brolau ir sesutė, jei turi kokius nors abejojimus tikėjimo dalykuose, nebėg klausyti pas tuos, kurie patys neturi apie tai supratimo; bet kreipkis į L. V. Dvasios Vadą, į kp. Dvasios Vadą, kurie per organą suteiks paaikškinimų, išsklaidys abejojimų rūkus ir parodys tiesos kelią, kelią pažinimo gero ir blogo.

Blaivybė.

Istorijos mokslas mums aiškių aiškiausiai sako, kad visi tvirti, energingi ir galingi žmonės, visos tvirtos, galingos ir nepergalimos tautos labai mylėję ir gerbę nekaltybę bei valgybę ir gėrimą susilaikymą. Žinomas graikų istorikas Herodotas viename savo raštų skyriuje nupasakoja tokį įdomų atsitikimą.

Pradėjus karaliui Krezui karą su persais, sako Herodotas, ateina pas jį jo pavaldinys ir pataria karaliui visai karo su persais nepradėti, sakydamas vien tai, kad persai geria tikrai tyrą vandenį. Tai pasakė!

kas-gi iš to, kad jie sau geria tyrą vandenį? — klausia Krezus pavaldinio.

— "Aš iš to jau ir sprendžiu, kad jie mus pergalės!" — atsakė pavaldinys ir apleido jo nepaklaususio karaliaus butą. Ir kas iš to išėjo? Ar karaliaus pavaldinys apsiriko? Ne, jis neapsiriko. Krezus netik pralaimėjo karą, bet ir patsai jame žuvo.

Ir, apskritai imant, senovės žmonės mokėjo tinkamai įvertinti blaivybę. Taip pavyzdžiui Atėnuose senatorių valdyba susidėjo iš 50 žmonių, į kurią galėjo būti renkamas tik toks ateniečių, kuris savo gyvenime nei sykio nebuvo pasigėręs. Pačiam Platonui patariant, Atėnuose liko priimtas įstatymas, kuris visiems graikų jaunikaičiams iki 18 metų amžiaus didelėmis bausmėmis gindavo vyno ir kitokių svaiginamų gėrimų vartojimą.

Ir šiandien visi teisingi gydytojai, kurie rūpinasi žmonių sveikata, vienbalsiai sako, kad alkoholis naikina žmogaus nervų sistemą, gadina kvapą, sulauko ir trukdo vyriškumo procesą, silpnina protą, neretai nuveda į teismo rūmus ir į pamišėlių (bepročių) namus. Taigi šalin iš jaunimo tarpo mūsų priešas, beširdis budelis — alkoholis!

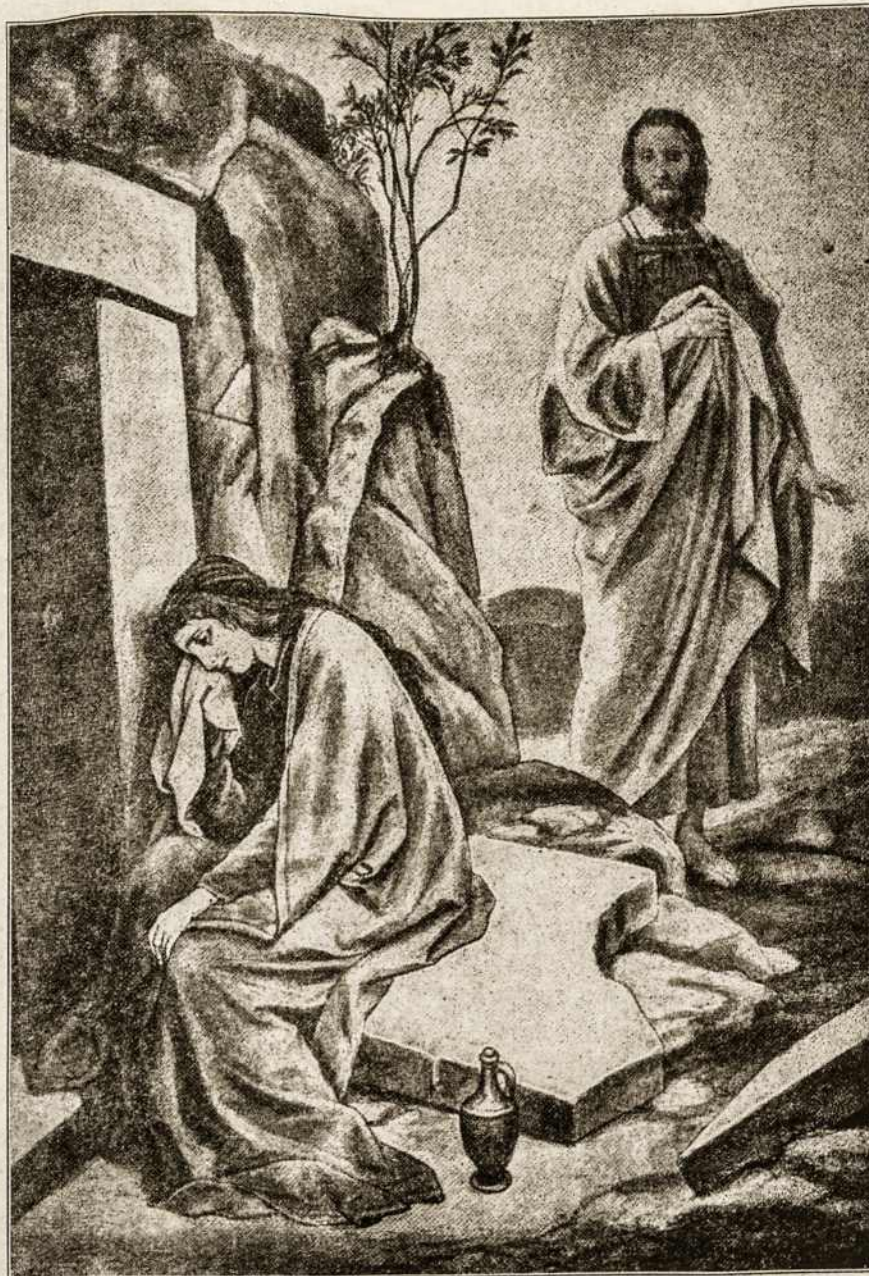
Christianijos universiteto medicinos skyrius savo metiniuose metraščiuose viešai pasauliui pagarsino, kad iki šiolei nėra medicinai žinomos ligos, kurios kilmę būtų galima išvesti iš tyro ir moralio žmogaus gyvenimo.

Aiškių aiškiausia pasirodo, kad naikintojas viso to, kas gražu, prakilnu ir šventa, yra karalius alkoholis.

Jaunimas, kuris iš visos širdies trokšta Lietuvai-Tėvynei laimės, kuris džiaugiasi matydamas Ją bėgančią naujan gyveniman, reikalaujančią naujų, stiprių — milžinų piliečių savo sunaikinto kūno atstatymui, visųpirma turi būti blaivus ir doras, turi stengtis iš savo jaunų dienų pradėti eiti tokiu keliu, kad lietuvių jaunimo tarpe viešpatautų kuodidžiausia meilė, vienybė ir visiškasis sugyvenimas.

Tai šiandieninė mūsų jaunimo užduotis prieš to siekti.

K. S. Jo—tis.

Velykos.

Varpo garsas gaudžia dainą,
 Sieloj kyla ilgėsysis.
 Glūdumoj šešėliai eina,
 Girdis žingsnių atbalsys.
 Žvaigždėmis dangus nusėtas,
 Nėra krašto, nėra galo;
 Burtų burtais sužavėtas,
 Gūdzios pašvaistės pabalo.
 Jau rytai žara patvino,
 Remia dangų aukso bonės,
 O iš mėsvojo erdvyno,
 Krinta pirmos šviesios srovės.

Krinta jaukios, gaubia žemę,
 Ir sušvitusios kūrenas;
 Jų šviesa pasaulį semia,
 Supa sielą geismo tvanas.
 O iš varpo skrenda, plaukia,
 Pirma džiaugsmo valandėlė,
 Neša ji ramybę jaukią:
 Prisikėlė! Prisikėlė!
 Varpo garsas oru plaukia:
 Alleliuja, Alleliuja!
 Žmonės meldžiasi suklaupę;
 Gieda imną Alleliuja!! *Žilvitis.*

J. Tautilas.

Velykos Lietuvoje.

SNIEGAS, putodamas nuo saulės karštų spindulių, ūmai nyko. Pilkos lysių kupros ir pievų kupstai pirmiausia ėmė lysti iš po sniego. Visur pasidarė margi, kaip Velykų margučiai, laukai. Net linksma žiūrėti. Upės, upeliai, grabės ir vagos visur patvino taip, kad ir pas kaimyną sunku buvo nueiti, o toliaus ir visai negalima. Grabės ne vieną mokėdavo prigauti. Būdavo, eini per lauką ir žiūri, kad neįkišus kojos, kad neprisėmus kurpių. Prieni vagą, peržengi ir eini toliau. Bet kada prieni plačią užsilikusio sniego juostą, tikrai nežinai ką daryti, ar eiti, ar grįžti atgal. Iš karto žengi nedrąsiai su lazda pabadydamas sniegą, bet pažengus keletą žingsnių ir neradus grabės manydavai, kad taip tik užsilikęs sniegas ant žemesnio dirvos ruožo ir imdavai žengti be baimės. Tik štai, pažengus keletą žingsnių, šlumšt į grabę iki kelių. Skubini išlysti, kabinies dairydama aplink, ar niekas nemato. Jei mato, tai juokias ir sako: žioplas, į grabę įsmuko.

Praslinkus kelioms savaitėms sniegas kone visai pranyko nuo laukų, tik daubose, miškuose, kur mažai užaina saulė dar matėsi būluojant. Laukai, dirvonai tuojau pradėjo sausėti, džiūti. Ūkininkai sujudo tverti tvorą, taisyti noragus. Visi kalbėjo: ankstybas šiemet pavasaris, tad prieš Velykas išeisime į laukus.

Prisiartinus Didžiajai Velykų Savaitei, visi ūkininkai jau dirbo laukuose, tik tinginiai kaž ko laukė ir leido dienas trindamiesi namuose pakampiais. Merginos skubino, pyškino stakles, audė naujas Velykoms margines. Bernaičiai susėję kalbėjosi, kur susirinks per Velykas pasilinksminti. Pusberniai ėjo į miškus, kirto beržus, suko jienas, darė sūpyklas. Vaikai-piemenukai mokinosi Velykų evangeliją, rengėsi eiti per gričias, kad daugiau susirinkus margučių. Žodžiu, visi manė ir kalbėjo vien tik apie Velykas.

Prisiartinus Didžiajai Subatai visur pasklėjo girdas, kad Velykų naktį bažnyčioje prie Kristaus grabo stovėsia karėiviai ir per

Prisikėlimą šaudysia; taip-gi būsia pasirengę žydai ir Judas, kurs pardavė Kristų. Todel visi norėjo eit Velykų naktį į bažnyčią, kad pamatyti tą visą. Ypatingai norėjo jaunimas. Maži vaikai net verkė, kad turi likti namie. Tėvai teisino ir baugino juos sakydami, kad esą per jauni, užmigsia bažnyčioje, tai žydai pasigausia ir taip toliau.

Subatos vakarą beveik visas sodžius išėjo į bažnyčią. Namuose pasiliko tik senukai ir maži vaikai. Pasilikę turėjo gana darbo: virė kiaušinius ir visaip juos margino.

Saulei nusileidus suplaukė į miestelį daugybė žmonių nuo visų keturių vėjų Ant šventoriaus berniukai pasikeisdami, net išraudę, mušė būbnus. Neilgai trukus sugaudė bažnyčios varpai mišparui. Žmonės pradėjo rinktis. Prisirinko pilna bažnyčia, o berniukai vis mušė būbnus, kad net bažnyčios langai drebėjo. Po mišparo vieni žmonės išėjo iš bažnyčios, kiti pasilikę meldėsi prie Kristaus grabo. Lauke visiškai sutemo. Milionai sidabrinių žvaigždžių papuošė mėlyną dangų. Švelnus, malonus pavasario vėjas pamažu judino medžių viršūnes.

Graži buvo naktis!

Žmonės būriais vaikščiojo po miestelį šen ir ten iki vėlybai nakčiai. Sumigus miestelio gyventojams, visur pranyko ugnis, vien tik aukštai ant kalno, tartum debesiuose, spindėjo per langus bažnyčios žiburiai. Kumet visi miestelėnai saldžiai sapnavo, iš toliau susirinkę suvargę žmoneliai per visa naktį vieni giedojo šventas giesmes, kiti meldėsi prie Kristaus grabo.

Pradėjo artintis diena. Rytai pamažu brėško, švito mainydami įstabia varsa. Žvaigždės viena po kitai geso, nyko. Sukilo ir miestelio gyventojai ir rengėsi į bažnyčią. Greitai pasirodė visi keliai pilni žmonių. Vieni pėkšti, kiti važiuoti skubinosi į bažnyčią. Dar prieš saulės tekėjimą tiek suplaukė žmonių, kad netik bažnyčia, bet ir šventorius buvo pilnas.

Rytas buvo malonus, be jokio vėjo,

Skaisti, paraudusi, kaip purpuras, saulė ka-tik, ka-tik dar tekėjo, kaip sugaudė bažnyčios varpai Prisikėlimo iškilmei. Ant šventoriaus, kap perkūnija, sujudino žemę būbnu trenksmas.

Kiek palaukus per didėsius bažnyčios duris pasirodė išeinanti procesija. Mergaitės baltai pasipuošusios nešė daugybę įvairių altorėlių. Vyrai vėliavas-karūnas ir liktarnas. Viduryje minios pasirodė kunigas su Švenčiausiu ir žengė pamažu, o keletas baltai parėdytų mergaičių bėrė jam po kojų kvepiančias gėles. Blizgant nuo saulės auksinių spindulių bažnyčios bokštų kryžiams ir auksuotoms vėliavoms; čiuabant medžiuose įvairiems rytmetiniams paukščiams siūbavo pamažu apie bažnyčią, kaip jūrių vilnys, žmonių minia, linksmi, iškilmingai giedodama "Linksmą dieną apturėjom". Visa procesija darė tokį įspūdį, kurio negali nei aprašyti Miestelio žydai, vieni per langus, kiti sulipę ant šventoriaus mūrų žiūrėjo, stebėjosi iškilminga Velykų ryto procesija.

Po Prisikėlimo mišių vėl visi keliai paplūdo žmonėmis. Nors ir pavargę, bet linksmūs, visi skubinosi į namus pasilsėti,

Parėję namo rado gatavai parengtus stalus, apkrautus įvairiais valgiais. Senukai klausinėjo buvusių bažnyčioje: ką sakė kunigėlis per pamokslą. Vaikai-gi klausinėjo: ar matę žydus, ką jie darę, ar pasikoręs Judas ir tt. Visiems reikėjo atsakinėti, kad būt linksmūs, patenkinti.

Pavalgę ir atsigėrę skanaus naminio alaus, buvę bažnyčioje nuėjo pasilsėti, o vaikai-gi linksmūs, basi bėgiojo po lauką — gaudė kiškėlių, tai mušė, ritinėjo margučius.

Antra Velykų diena vėl su savim atinešė naujas mintis, naujus įspūdžius. Tą dieną piemenukai su senukais ėjo į bažnyčią, o jaunimas likos namuose, nes ta diena paprastai yra skaitoma pasilinksminimo diena.

Po pietų bernaičiai linksmi dainuodami rinkosi pas ūkininką Kiškį. Ten dažnai susirinkdavo jaunimas pasilinksminti — pasišokti. Kiškis buvo pusamžis, linksmas žmogus. Turėjo gražų balsą. Kur jis būda-

vo, ten jaunimas neliūsdavo. Jis visus prajuokindavo, pralinksmindavo savo dainomis. Del to jaunimas ypač jį mylėjo. Jis ir-gi mylėjo jaunimą: nepavydėdavo savo gražios seklyčios grindų, leisdavo jaunimui pasišokti, pasilinksminti. Tad ir dabar per Velykas visas jaunimas rinkosi pas jį.

Suėjus pas Kiškį viso sodžiaus vaikams, muzika pradėjo groti, bet nebuvo merginų, nebuvo su kuo šokti. Reik parsivesti merginų — tarėsi sau ir greitai išbėgiojo pas ūkininkus prašyti tėvų, kad leistų savo dukteris pas Kiškį pasilinksminti. Merginų prašyt nereikėdavo, nes jos iš anksto jau žinodavo, kada ir kur bus pasilinksminimo vakaras. Tad pasirengusios laukdavo, kad tik kas ateitų jų atsivesti. Bet su tėvais tai būdavo vargo. Ne vienam reikėdavo paploninti liežuvį kol išprašydavo dukterį. O kuris nemokėdavo prašyti, tas ir sugrįždavo vienas, kaip pirštas. Kiti iš jo juokdavosi, sakydami: prastas vyras, negauna merginos. Todėl kiekvienas stengdavosi atsivesti, kad išvengus draugų juoko. Bet per Velykas buvo kas kita. Tėvų kaip ir nereikėjo prašyti.

Už valandos jau buvo prisirinkus pilna Kiškio seklyčia. Visi jauni, gražūs, kaip iš pieno plaukė. Susirinkus visam jaunimui muzikantai net pasilinguodami, mušdami kojomis taktą grojo, o jaunimas tik šoko, tik sukosi po seklyčią.

Taip linksmindamiesi nei nepajuto, kaip prisiartino gaidžiagystė. Būtų nei nežinoję, jei ne didelis, senas Kiškio gaidys, kuris tupėdamas vištininke garsiai suriko: ka-ka-rek-ū-ū-ū...

Išgirdę pirmą gaidžio balsą visi suprato, kad laikas jau namo. Ir skirstydami suėję visi krūvon uždainavo:

Lakštingalai gieda,
Jau netoli diena,
Merguzėlė mano
Pasilikie viena.

Po Velykų vėl pasirodė laukai pilni žmonių. Vieni arė, kiti akėjo, tretį sėjo vasarųjų.

Tokios tai būva Velykos Lietuvoje.

O, linksmos jos, linksmos mūsų bran-gioje tėvynėje.

Pranas J—tis.

Iš Gamtos Mokslų Santikių Su Filosofija Ir Musų Pasauležiura.

III.

Medžiaga, iš kurios sudarytas pasaulis.
(Žiūrėk "Vyčio" No. 2(115), 1922 m.)

IKŠ, mielasai skaitytojau, į liuosą, gražią gamtą! Padėk savo instrumentus, savo plunksną ar darbą, ir eiva atsisėsti ant kranto šniokščiančio upelio pasisėti kudlotų medžių pavėsyje ir plačiai ir atvirai pažvelgti ir pagalvoti.

Žiūrime ir gerimėsi, kaip upelio vanduo gražiai čiurlena pro apvalius akmenėlius — ir štai staiga kyla mūsų galvoj klausimas: kas-gi ištikrųjų yra tas čiurlenantis vanduo? Keistas klausimas! Gal atsakytum: ir mažiausias vaikėzas žino, kas yra vanduo, tai kam čia užsiduoti tokį klausimą.

Kas yra vanduo? Rodos lengva atsakyti: jis skystas kūnas (prigimties moksle kiekvienas atskiras medžiaginis daiktas vadinasi kūnas, arba teisingiau fizinis kūnas), kuris esant 0° sušala ir 100° laipsnių verda... Bet palauk, ne apie tai mes norim kalbėti. Tai tik paviršinės ypatybės. Bet kas yra savime tas sidabrinis vandens lašelis, kuris taip žiba vasaros saulutei iš miego pakilus? Tam tikslui mes bent mintimis turime nulėkti į chemiko laboratoriją ir jo paklausti: parodyk ir išaiškink mums iš ko sudėtas vanduo? Chemikas meiliai šypsodamas leidžia elektros srovę per vandenį, ir tuoj ima kilti maži, o paskui ir dideli burbulai, kuriuos jis renka žemyn nukreiptuose laibuose ir ilguose stikluose. Jei chemikas ilgai leisti elektrą per vandenį, tai visas vanduo prapultų ir jo vietą turėtume dvejopų, visai nepanašių dujų (gazų). Vicnas jų pasizymi tuo, kad smarkiai palaiko degimą, nēt įkaitintas geležinis stipinas jame dega, gražiai sviesdamas kibirkštis. Kitas-gi yra troškinantis gazas, bet užtai patsai dega vos

matoma, bet karšta liepsna. Pirmosios dujos vadinasi deguonis, nes jis prilaiko degimą ir gyvybę, antrasai vandenilis, nes iš jo degimo paeina vanduo, kas lengvai galima įrodyti: laikant šaltą lekštę virš degančio vandenilio, ji apsitraukia šarmu ir galop nuo jos rieda vandens lašeliai. Reiškia, degdami kūnai nenyksta, bet tik susijungia su deguoniu, kurio pakankamai yra ore.

Taigi dabar jau žinome iš ko sudėtas vanduo. Bet mūsų žingeidumas jau prabilo, ir naujų klausimų virtinės jau sukasi galvoje. Ar-gi negalima ir kitus daiktus suskirti į dalis, t. y. pasakyti iš ko jie sudėti? Sakysim apvalus upelio titnaginis akmenėlis, juoda žemė, tamsiai žalias medžio lapas, lango stiklas ir t.t. Iš ko jie pasidarė?

Einam į mokslo knygyną. Paimkime, pavartykime storas knygas ir pamatysime, kiek daug darbo buvo, kol tie klausimai buvo išrišti. Šiandien mes žinome, kad įvairiais veiksniais, kaip va: ugnis ir šaltis, šviesa, šiluma ir elektra galima padaryt tą pat, ką mes darėme su vandeniu — suskirti kūnus į paprastas daleles, kurių jokiomis įmonėmis jau negalima daug skirstyti. Tokius kūnus, kurių šiandie niekas negali suskirti į paprastesnius, vadiname *elementais*. Tai primitiviausios medžiagos dalelės, kurios įeidamos su viena kita į chemijos junginį, sudaro tą medžiagos gražumą ir įvairumą, kurį mes matome gamtoje. Tokių elementų šiandien skaičiuojama apie 90. Tie elementai yra medžiagos rūšys, ir visa gamta sudėta iš *medžiagos*.

Bet juk mes norim ne tik viską žinoti — pradžioje straipsnio žadėjom ir galvoti! Kas-gi yra ta medžiaga? Tiesa, chemikas mums gali pasakyti, kuo skiriasi vienas ele-

mentas nuo kito, sakysim, siera nuo aukso. Bet kas mums leidžia jiems visiems vartoti vieną pavadinimą: medžiaga. Kas-gi yra ta medžiaga? Juk įvairios jos ypatybės, kaip va: spalva, kietis, svoris yra tik ypatybės, kurios gali būti prikerptos kokiam nors daiktui. Kas-gi yra tas slappingas daiktas — medžiaga pačioje esmėje? Juk toki nepanašūs daiktai, kaip, pavyzdžiui, auksas ir vandenilis, turi turėti ką bendro, jei jiems galima taikinti tas pats vardas — medžiaga. Paėmę fizikos vadovėlį, randame lig ir atsakymą, kas yra medžiaga. Sakoma, kiekviena medžiaga užima vietą erdvėje, ir kokio nors daikto vietoje negalima patalpinti kito, neišstumus pirmojo. Kur upelio dugne yra akmuo, tai jo vietoje negali būti vandens; atimkime akmenį — tik tada vanduo užims jo vietą.

Bet ar tuomi jau išrišta gili medžiagos paslaptis? Juk ką tik girdėjome, kad vandens lašelis ištikrųjų sudėtas iš dviejų "medžiagų", vandenilio ir deguonės, kurių ypatybės visai kitokios nei vandens. Čia su mūsų "medžiagos" sąvoka kaž kas negera. Vandens lašelyje yra dvi medžiagos, kurios užima tą pačią vietą; ir nors mes tą lašelį suskaldytume, sudulkintume į milijonus dalelių, vistiek tos dalelės bus vanduo, o ne vandenilis ir ne deguonis, ir tik elektrai pasiseka suskaldyti vandenį į tuodvi duji.

Su lig šiol minėtais, vardais negalima visko išaiškinti. Reikia griežtis prie "moksliškesnių" vardu, būtent *atomų* ir *molekulų* — tik prašau neišsigąsti, nes tai netaip jau painus, kaip išsyk gali pasirodyti. Prie tų dviejų sąvokų prieiname, kai užsiduodame sau klausimą: kada vandens lašelis nuostoja būti vandeniu, t. y. būti medžiaga, sudėta iš deguonės ir vandenilio? Gamta ir mūsų ligšioliniai instrumentai negali duoti atsako. Bet mes žinome, kad elektra suskaldo vandenį į deguonį ir vandenilį. Molekula vadiname mažiausią medžiagos, sakysim vandens, dalelę, kuri turi dar to kūno (mūsų pavyzdyje vandens) ypatybių. Jei molekulą elektros ar kitokiu būdu suskaldome į dar mažesnes, paprasčiausias dalis, tai gauname atomus. Vandens molekula suskyla į du vandenilio ir vieną deguonės atomą.

Taigi atomų rūšių yra tiek, kiek yra elementų; atomai, susijungdami į mažesnes grupes, sudaro molekulas, iš kurių savo keliu sudėti visi gamtos kūnai. Tai tiek mus moko chemijos ir fizikos mokslas. Bet pačios medžiagos esmės tuomi mes, berods, dar nepažinome.

Kaip-gi išrodo tie atomai? Iš jų sudėti visi margiausi ir įvairiausi gamtos daiktai jie sudaro jų judėjimus, spalvas, formas ir garsus — bet kas tas atomas pats savyje? Ar jis apvalus ar keturkampis, ar baltas ar juodas, minkštas ar kietas? O gal apskritai chemijos mokslas apie atomus tik gražus ir naudingas mokslas, o ne tikrenybė? Ir jei atomų nėra tikrenybėje, tai kas-gi toji tikrenybė?

Užmerkę akis, giliai-ramiai pagalvokime ir perkratykime prigimties išpūdžius. Mes turime prisipažinti, kad mūsų protas nėra visagalis, bet turi ribas, kad mūsų mąstymas nepajėgia išrišti giliausias būties paslaptis. Mes galime tyrinėti ir nuostabiu gilumu išlaužti, susekti sukčiausius prigimties dėsnius. Pasigaudami tų dėsnių mes galime valdyti pasaulio medžiagą ir spėkas; bet tikrai permąstyti, kas yra pati medžiaga, kokia jos prigimtis, mes negalime: mes susidarome tik medžiagos paveikslą!

Štai žiūri į veidrodinį ramaus vandens paviršį; iš tamsių gelmių žiūri į tave tavo paties paveikslas. Kaip jis panašus į tave patį, — jokiis dailininkas taip gerai tavęs nenupieš. Bet tai tik tavo paveikslas, o ne tu patsai; nori jį nustverti — tik nemaloniai sušlapini rankas. Jis žiūri į tave, rodo, pilnas giliausių minčių — bet veltui ieškotum jame sielos — paveiksle jos betgi nėra.

Ar ne taip pat ir su mūsų atomais ir molekulomis, su visa medžiaga? Puikiame pasaulyje radome elementus šale elementų, molekulas šale molekulu, iš kurtų išskyrėme atomus — bet tai visa tik prigimties paveikslas bėt ne pati prigimtis. Tai prigimtis, kaip ją mums vaizduoja mūsų pajautos — regėjimas, girdėjimas ir kitos pajautos, ir kaip ji atsisipindi mūsų prote per mūsų smegenis: tai prigimties tikras paveikslas, ne apgavimas, — bet bruožas šalė bruožo,

kaip jie yra tikrenybėje. Tas paveikslas yra labai aiškus ir tikras, bet dar ne pati gamta, ne pati tiesa jos pačioje esmėje.

Atomų teorija galim mes sau daug išaiškinti ir suprasti, būti medžiagos pasaulio viešpačiais, kaip rodo šių dienų chemijos ir kitokios pramonės kilimas. Atomais mes

galime išsiaiškinti visus chemijos procesus, didelių ir painių junginių susidarymą iš paprastų kūnų — bet viską mes matome kaip ir veidrodyje. Pačių daiktų tikroji esmė ištrūksta nuo mūsų. Ir tik vienam tai visa aišku — tai tam, kuris sutvėrė pasaulį!
(Daugiau bus)

Tadas Vaineikis.

Vasario 16 diena Kaune.

MIRŠTANTI žiema. Pavasario vėjas.
Žiūriu į dangų ant kiemo išėjęs;
girdžiu, orkestros į gatvę vilioja,
jaučiu kaip kraujas gyslose banguoja...
Malonu. Baisu. Linksma.
Ligšiol dar nelaukiau taip šventės nei vienos,
kaip laukiau ateinant Šešioliktos dienos,
Šešioliktos dienos garbingo Vasario,
ir, štai, jau atėjo, ir kas pasidarė:
girdžiu kaip siela iš džiaugsmo valiuoja,
jaučiu, kaip kraujas gyslose banguoja...
Malonu. Baisu. Linksma.

Jau pusė dešimtos—tai laikas priėjo;
einu už vartų... į Laisvės Alėją...
jaučiu save kaip ant karo lauko:
ir šičion ir ten, visur vėliavos plauko,
autobusai laksto, sirenos vaitoja,
o tenai girdėtis, ar gied', ar dainuoja...
Ant vėjo siūbuoja įvairios girliandos,
visa Alėja vainikuos' paskendus,
o žmonių... žmonių minia!..
Krūtinė, kaip jūra banguoja labiau;
lydziam's orkestros aš einu toliau
ir matau, netoli bažnyčia senoji...
tuojau, pasisukus ir Aikštė Viešoji.
Prieinu: ir čion kaip ant karo lauko
žmonių daugybė ir vėliavos plauko...
Laiminga šiandien tu, Aikštė Viešoji,
laimingi visi... čion, į eiles sustoję,
jūs laukiat, kol pamaldos baigsis.
O jūs, akmeninės Bazilikos sienos,
ko liūdit sulaukę Šešioliktos dienos?!
Juk jūs išauklėjote mūsų tėvynę;
gal šiandien, garbingą jaunystę atminę,
jūs liūstat, kad esate senos?
Tai kas, kad jūs žilos,—dar kapai nešaukia,
juk visi pasensim, ir mūsų tas laukia;

žiloji senatvė sugaudys kiekvieną,
tik kasžin, pasenę, Šešioliktą dieną,
ar visi, kaip jūs, mes sulauksim?!

Džiaugkis šiandieną bažnyčia—močiutė,
verki iš džiaugsmo žiloji senutė;
tu ilgai gyvenai, daug blogo regėjai,
nuo maro ir bado tu mumis gelbėjai,
ir dieną ir naktį prie Dievo mus šaukei,
iš amžinos prapulties skęstančius traukei,
dar žadinai dirbti, tėvynę mylėti,
tėvynei ir Dievui save pažadėti,
dirbt' dieną, ir naktį, niekad nenustoti,
už šviesą ir laisvę ir dorą kovoti.
Tave mes išgirdom ir tau įtikėjom,
tėvynei ir Dievui save pažadėjom;
visą pasaulį prie darbo mes šaukėm',
ir darbą bedirbant Vasario sulaukėm.
Užtat-gi neliūski, bažnyčia—močiutė,
būk kasdien laiminga, žiloji senutė,
nereik... nesimink sau gadynių senų, —
žiūrėk, kokios eilės naujų milžinų;
ir raiti sujoję ir pėsti suėję
jie sveikint Tave, mūsų Vadą, Globėją, —
ir Tu juos su švente pasveikink,
ir toliau į darbą palaimink!
Mes meldžiam tavęs, o tu mum s prizadėk,
kaip buvo ligšiol, ir toliau mus gelbėk,
neduok mums ištvirkti, būk mūsų valdovė,
padėk sugražinti mūs žilą senovę,
duok laisvę pažinus mums jos nenustoti,
ir dirbti ir melstis ir dainą dainuoti.

Stoviu ir laukiu: kaž kas atsitiko...
jau mūrai nuliūde šviesesniais paliko,
bažnyčia, kaip motina, ranka pamojo
ir šičion ir ten be kepurių sustoję, —
kas meldžias tyliai, o kas džiaugias.
Paeit' gal toliau, bet jau pilna, nebgal...

bent kiek pasimeldęs aš grįžtu atgal;
 Žaliojoj Pakalnėj, pro Karo Muzėjų,
 daugybė, daugybė tėvynės gynėjų:
 ir pėsti suėję ir raiti sujoję,
 nuo mažo lig didžio į eiles sustoję,
 nekantriai lauk brolių ateinant.
 Biskutį kantrybės, na ką padaryti,
 tuojau jie ateis, bet kol-kas nematyti;
 ne, klystu... o tai kur, ateina, ateina,
 būrys už būrio su vėliavom's eina,
 priėję į vietas paskirtas sustojo,
 tuo tarpu orkestros vis groja ir groja,
 kaip drugiai pavasaryj' vėliavos plaukia,
 autobusai šniokščia, autobusai šaukia,
 o žmonių, žmonių minia!..

Ir liemas Muzėjaus jau pilnas priėjo;
 čion savi ir svetima šalis suėjo;
 jau kunigas Tumas į bokštą įlipo,
 ir viskas nutilo, nei žodžio neliko;
 tik aukštai padangėj' gražiai sugiedojo,
 tarytum, kad angelų korai lakiojo
 ir mumis į dangų viliojo.

Senas didvyris išlėto kalbėjo,
 Jis mokė gyventi, ir laimę žadėjo;
 jo žodžiai oru pavasario plaukė,
 jo žodžiai į amžiną kovą mus šaukė,
 O pritardamas jam sugaudė varpas.
 Kiek laukiau, kiek troškau, ir štai išsipildė;
 jaučiuos, kaip džiaugsmas krūtinę pripildė;
 kas darės toliau, jau blogai beregėjau,

nes visas, kaip apušės lapas drebėjau,
 norėjau aš rėkaut, norėjau dainuot,
 kad priešą būč' matęs, būč' ėjęs kovot,
 būč' ėjęs laimėt, ar numirti.

Būrys už būrio kariuomenė ėjo,
 sprogo granatos, pakalnės drebėjo,
 aukštai ant bokšto raketos skrajojo,
 į mėlyną dangų jos mumis viliojo,
 o varpas vis gaudė ir gaudė.
 Per jūras atplaukęs, už marių užgimęs,
 gauski, mūs varpe, Lietuvą pažinęs,
 šiandien gyvenam — nežinom rytojaus,
 sergėk tu mumis valandoj pavojaus,
 sergėk mus naktį ir dieną.
 Kaip šiandien tu gaudi, taip gausk visados,
 gauski per amžius sūnams Lietuvos,
 būk amžinu sargu, būk mūsų vadovu,
 dėl viso pasaulio būk mūsų atstovu,
 sergėk nuo pavojaus tėvynę.
 Išgirdęs tave su mumis niekadoms
 mūs priešas į kruviną kovą nestos,
 o jeigu ir stotų, jei mirties ieškotų,—
 su tavim mes kovą laimėsime.

Palaiminta būk, mūsų brangi Tėvynė!
 palaiminti tie, kurie nuo priešų ją gynė!
 palaiminti balsai mūs tautiško vario!...
 Tikėkim į Dievą — sulauksim Vasario,
 sulauksim dar kito. . šviesesnio!..
 Kaunas.

Trumpa Apdraudos ir Pašalpos Komisijos darbuotės apžvalga.

Devintasis Seimas, įnešęs organizacijon vieną svarbiausių nutarimų: įvesti "Apdraudos ir Pašalpos skyrių", išrinko Komisiją net iš septynių asmenų, kuriai pavedė sudaryti projektą, paruošti mokesčių lentelę ir tt.

Po Seimo Komisija pradėjo darbuotis. Pradžioje rodėsi, kad darbas bus lengvas. Vėliau pasirodė, kad tas darbas yra didelis ir sunkus. Seimo atstovai, išrinkę Komisiją, tikėjo, kad trumpu laiku ji sudarys projektą, kuris pagelbės būsimam Seimui išrišti stambų klausimą. Komet pradėta darbuotis pasirodė visai kitaip. Komisijos nariai

išsiblaškę. Vienas, kitas yra studentai, užsidarę skirtinguose Universiteto rūmuose ir užsiėmę mokslu. Kiti būdami dvasiškiai mažai randa liuso laiko, kurį galėtų pašvęsti tam klausimui gvildinti. Be to išsiblaškiusiems sunku yra sueiti vienon vieton, bendran posėdin ir pasitarti, koku būdu galima būtų paruošti šį taip svarbų projektą. Bet svarbiausia kliūtis apsireiškė tame, kad didžiama Komisijos narių nėra susipažinę su apdraudos bei pašalpos sistema. Sudarymui tokio projekto reikia tam tikrų žinovų-expertų, kurie yra išėję tos šakos mokslą, kurie gyvena vien iš to. Tokių žino-

KUN. JUOZAS ŽIDANAVIČIUS

Amsterdamo lietuvių Šv. Kazimiero parapijos klebonas sulaukęs 30 metų kunigavimo jubiliejaus. Ilgiausių metų! (Platesnių žinių apie gerb. jubilį tą Vyčiams ir skaitytojams paduosimė kitame "Vyčio" num.)

vų mūsų organizacijai kaip tik trūksta. Dėl šių ypatingų kliūčių visas darbas labai pasunkėjo.

Kas nuveikta apdraudos sekcijoje.

Pasirodžius, kad sunku bus mums patiems paruošti šį bei tą be ištyrimo, be susipažinimo su apdraudos darbu, būdamas Kolumbo Vyčių (Knights of Columbus) nariu,

kreipiausi tiesioginiu keliu prie Kolumbo Vyčių autoriteto, kad pagelbėtų mums tame darbe. Kolumbo Vyčių Centro Valdymas savo posėdyje nutarė suteikti mums savo organizacijos Konstituciją ir apdraudos sekcijos aparatą. Be to, patarė kreiptis prie p. David Parks Fackler, ex-pirmininko Amerikos Apdraudos Draugijos, ir žymaus apdraudos eksperto, kuris visą apdraudos

projektą yra paruošęs Kolumbo Vyčių organizacijai. Tuo pačiu keliu teirautasi ir pas vieną žymų advokatą ir tt. Iš visos apdraudos sekcijos darbuotės padaryta tokios išvados: Kad įsteigus Vyčių organizacijoj apdraudos skyrių, reikia turėti mažiausia \$10,000 pamatinio kapitalo. Padarymas projekto atsieis nuo \$1,000 iki \$2,000, nes darbas milžiniškas. Reikia sustatyti tam tikrą Konstituciją, kuria reiktų vaduotis ir įteikti Valdžiai del inkorporavimo to skyriaus po jos (Valdžios) priežiūra. Reikia išskaitliuoti įvairias mokesčių lenteles, sulig narių amžiaus. Sudarymas viso projekto užimtų daug laiko ir triūso.

Kas nuveikta pašalpos sekcijoje.

Pirm pranešant pašalpos sekc. darbuotę manau nebus pro šalį pažymėti, jog tuodu (Apdraudos ir Pašalpos) skyriu yra visai skirtingu. Pirmasis apima žmogaus gyvenimo bei sužeidimo apdraudą. Mirus žmogui, jo nuskirtiems asmenims išmokama taip vadinama pomirtinė sulig jo amžiaus ir mokesčių skyriaus, prie kurio jis priklausė. Arba atsitikus nelaimi, jis gaus nuskirtą apdraudą. Gi antrasis, pašalpos skyrius, apmoka žmogui laike ligos sulig skyriaus nustatytos mokesties, prie kurio jis priklauso.

Pašalpos darbas nors nėra taip sunkus kaip apdraudos, tačiau labai komplikuoatas, įvairus. Jis reikalauja tam tikrų pradų-teisių, kuriomis jo nariai turi vaduotis. Nuo minėtų pradų priklauso visa pašalpos skyriaus pasekmė. Jei jo Konstitucija bus gerai sustatyta, jei jo pažiūra bus atatinama visai organizacijai, tai ir pats Pašalpos Skyrius, sekmingai bujos. Matant šių dėsnių svarbą, kreiptasi pas vieną žymų Chicagos lietuvių advokatą, kuris, apsvarstęs dalyką nuodugnai, patarė kreiptis prie kito advokato, kad pagelbėtų Komisijai išdirbti atatinamą pašalpos sk. projektą. Sudarymui projekto jis reikalauja nuo \$500 iki \$1,000 dolerių už darbą. Gi Komisijos nariai turėtų suteikti jam reikalingų informacijų, medžiagos ir tt. Čia vėl pasirodė keblumas, nes Seimas išrinko Komisiją tik tam, kad ji sudarytų "Apdraudos ir Pašalpos projektą".

Tuo tarpu mūsų organizacijos išdas apytuštis. Del to ir kyla klausimas, ar galės Komisija paruošti šį taip svarbų projektą?

Projektas galima būtų paruošti, jei turėtume užtektinai pinigų. Medžiaga bei pamatinis pašalpos skyriui projektas yra jau sudarytas, bet užbaigimas jo reikalingas advokato bei kito kokio žinovo, kuris galėtų suformuluoti jo dėsnius, sutaisyti tam tikrą Konstituciją, kurią būsime L. Vyčių Seimas turėtų nuodugnai apsvarstyti. Tam darbui reikia pinigų. Jei Vyčiai tikrai norėtų įvesti tuodu skyriu, galėtų surasti ir reikalingų pinigų. Abu skyriu mūsų organizacijai yra labai reikalingi. Su tais skyriais galėtume išauginti organizaciją į milžinišką kūną, taip kaip Kolumbo Vyčiai išaugino savo. Pradžioje Kolumbo Vyčiai turėjo visai mažai pamatinio kapitalo. Komet įsteigė apdraudos ir pašalpos skyrius, tumet trumpu laiku sudėjo milijonus dolerių. Šiandien jų organizacijos apdraudos skyrius siekia milijonus dolerių ir viršija visas kitas apdraudos organizacijas. Ant vienu idealų nebegalima ilgiau atsidėti. Idealas be pinigų neatsieks tikslo gyvenimo pasaulėžiūroj. Taigi, kaip ilgai atidėliosime apdraudos ir pašalpos klausimą, taip ilgai būsime mažas kūnas.

Mano, kaipo Apdraudos ir Pašalpos Komisijos nario, būtų tokie patarimai.

1) Visos kuopos turėtų skubiai ir plačiai išgvildenti tuodu klausimu susirinkimuose ir savo nutarimą viešai per organą, prieš Seimą, pranešti.

2) Apdraudos ir Pašalpos klausimas turėtų surasti reikalingų pinigų. Kuopų užduotis būtų surasti būdus, kaip surinkti tuos pinigus, kad galima būtų sudaryti abu projektu.

Visais Apdraudos ir Pašalpos reikalais galima kreiptis šiuo adresu: Mikas M. Daumantas, Niagara University, P. O. Niagara Falls, N. Y.

M. F. Daumantas,

L. Vyčių Apdraudos ir Pašalpos Projekto Komisijos narys.

Žagaras.

Žuvo Bernelis.

— x —

Ir parėjo laiškužėlis,
Kryžiumi antspaustas,
Tai jaunasai bernužėlis
Jau priešo nukautas...
Kaip pamatė mergužėlė,
Veideliai paraudo
Ir jaunoji širdužėlė
Begalo suskaudo...

Ašarėlės pasipylė,
Gailios sidabrinės
Ir birėjo lig žemčiūgai,
Jaunai ant krūtinės.
Už tėvynę, nes mylėjo,
Bernužėlis žuvo
Ir nukautas pikta dėjo,
Nelaimingas griuvo...

— Mergužėlė, nebuslauksi
Savojo bernelio,
Nebregėsi, nebdėvėsi
Auksinio žiedelio...

Žagaras.

Mano Rolė.

— x —

Padangėmis, po žvaigždyną
Skrajojau aukštai,
Ten pamėgau širdį gryną —
Pamėgau šventai...
Ten vainiką man nupynė,
Skaisčiųjų žvaigždžių
Ir įbūrė į krūtinę
Daug jaunų minčių;
Ten žvaigždelės sužavėjo —
Nuvylė akis,
Tik sparnai šiaurinio vėjo
Išdraskė mintis.
Bet dieneles ten prabėgo
Lig upės vanduo —
Vėl nupuoliau ir prislėgė
Likimas — akmuo...

Taip šiandieną beklajoju
Po žemės purvus
Ir nupuolęs dar sapnuoju
Jaunystės sapnus...

J. A. V—nė.

Čia gera.

— x —

Nevadinki iš čia:
man taip gera, jauku
tarp žaliųjų lankų
būt žiedelių marčia.
Čia balti dobilai
lenkia galvas kuklias,
švelnutes žybuokles
glaudžia kvapūs šilai.

Sidabrinė vilnis
rugių lauko plataus,
lig gamta po lietaus,
tyliai supa mintis.
Debesėliai palši,
lig klajūnai aukštai,
dideli ir maži,
kai tiktai užmatai.

Slenka erdve žydria,
apsigaukstę skaroms,
kalbas, kuždas giria
su plačiosioms dausoms.
Ta gamtužės daina,
girdima iš mažens,
aš su ja vis viena
ik vėlybo rudens.

Nebėra čia žmonių,
tik vėjalis švelnus
judin žiedus glebnus, —
užpratau aš nuo jų.
Kai rytai suliepsnos,
nusiprausiu rasa
ir bėgiosiu basa
vainiku ant galvos.

Nevadinki iš čia:
varpos šnekas slapta.
Prašo nūn visata
būti erdvių marčia.

4—XII—21.

Dr. Aleksandras M. Račkus.

Nėra, turbūt, Jungtynėse Amerikos Valstijose tos lietuvių kolonijos, to miestelio, kuriame žmonės nežinotų bei nepažintų p. Al. M. Račkaus.

Lietuvių visuomenė jį gerai pažįsta kaip jauną sociologijos fakulteto studentą, medicinos studentą ir talentingą kalbėtoją-cvatorių.

Jeigu kokioje lietuvių kolonijoje buvo rengiama prakalbos, kuriose turėjo kalbėti p. Al. M. Račkus, nereikėdavo plačiai skelbti. Užtekėdavo pasakymo: kaibės Al. M. Račkus ir prisirinkdavo žmonių pilna svetainė visokių pažiūrų.

Kalbant apie Al. M. Račkų pažiūrėkime į jo gyvenimą; susipažinkime su jo pragyventomis valandomis, tumet dar geriau pažinsime jį jau ne kaip studentą, ne vien tik visuomenės darbuotoją, bet ir kaip Medicinos Daktarą.

Al. M. Račkus gimė Čekiškės miestelyje, Kauno apskr., kovo 26 d., 1892 m.

Toliau aukštesnio mokslo mokinosi Kaune.

Pirmuosius lietuvių diegues jam širdin įdėjo Tadas Daugirdas ir kun. Jonas Einoras, airogaliečiai.

Amerikon atvyko pavasary, 1912 m. Kai-kurį laiką dirbo dirbtuvėje, Gilbertvilėje, Mass.

Paklausęs gerb. kun. J. J. Jakaičio paragavimo, stropiai mokinosi anglų kalbos ir nuvykęs į College de St. Laurent, mieste St.

Laurent, Que. Kanadoje, puikiai išlaikė kvotimus, ir rugsėjo 4 d., 1912 m., tapo primtas kolegijon. Po Naujų Metų, 1913 m., toje Kolegijoje už pasižymėjimus moksle gavo

promociją į aukštesnę klesą. Iš apie 600 tos mokyklos studentų, tik keturiems buvo suteikta toji garbė. 1914 metais baigė tos Kolegijos Akademiškąjį Kursą, apdovanotas daugybe pirmos rūšies premijomis ir garbės žymėmis.

Du semestru klasikos mokinosi Holy Cross Kolegijoje, Worcester, Mass.

Nuo 1915 m. ligi 1916 m., buvo Sociologijos Fakulteto studentas Loyolos Universitete, Chicago, Ill. Po tam du semestru mokinosi gamtamoksliu, kaip prirengiamajam kurse į Medicinos Fakultetą, Loyolos Universitete.

Medicinos Fakulteto studentu patapo spalį pradžioje, 1917

m., Loyolos Universitete ir mokinosi čia iki sausio 12 d., 1921 m.

Nuo sausio 15 d., 1921 m., tęsė medicinos mokslą The Chicago Medical School ir vasario 1 d., 1922 m., baigęs medicinos kursą tame institute ir pasekmingai išlaikęs kvotimus, gavo diplomą ir mokslo laipsnį MD. (*Doctor of Medicine and Surgery*).

Už ypatingą garbę sau skaito, kad teko būti mokiniu tokių garsių pasaulyje profesorų kaip: Charles Louis Mix ir Henry Schmitz (Loyolos Universitete), ir Dr. Harris E. Santee ir Dr. W. A. Newman Dorland

(The Chicago Medical School).

Išlaikęs valstybinius kvotimus, kovo pradžioje gavo pilnas teises gydytojauti.

Kaipo veikėjas:

Lietuvos Vyčių Centro Raštininkas, nuo II iki III Kongreso (1914—15 m.).

Organo "Vyčio" pirmasai redaktorius (1915—16 m.). "Draugo" dienraščio redakcijos narys, (1916 m.).

Liet. Vyčių Centro Literatinės Komisijos narys (1916—17 m.). Šiomet eina pareigas Liet. Vyčių Centro Izdo Globėjo.

Lietuvių R. K. Moksleivių Susivienijimo Pirmininkas (1916—17 m.). L. R. K. Pilnųjų Blaiv. Susivienijimo Literatinės Komisijos narys (1917—18 m.). Am. Liet. R. K. Federacijos Sekretoriato Vedėjas (1918—19 m.).

Nupiešė vinjetes-antgalvius laikraščiams: "Darbininkui", "Tautos Rytui", "Laisvamanių Žiedams", "Moksleiviui" ir tt.

Nupiešė daug karikatūrų ir peizažų, kurie tilpo įvairiuose lietuvių ir svetimtaučių perijodiniuose leidiniuose. Net Holy Cross Kolegija ir Loyolos Universitetas naudojami jo vinjetėmis.

Daug svarbių straipsnių yra parašęs apie Lietuvą ir patalpinęs įvairiuose anglų žurnaluose.

Jo pastangomis tapo sutvertas Lietuvių Studentų Propagandistų Ratelis, kurs paskleidė virš milicno įvairių plakatų apie Lietuvą tarpe amerikonų.

Kaipo profesionalas Dr. Al. M. Račkus negalėsiąs lankyti lietuvių kolonijų su prakalbomis įvairiose tėmose. Bet, turėdamas progos sakysiąs prakalbas iš medicinos sryties.

Be abejonės, Dr. Al. M. Račkus, mokslu ir praktika medicinos srityje, ar tai lankdamas ligonius, ar kalbėdamas, suteiks žmonėms daug naudos. Tai-gi džiaugiamės su laukę dar vieno inteligento-Daktaro asmenyje Al. M. Račkaus.

Duok Dieve, kad po metų, kitų dar labiau džiaugtumės gerais jo darbo vaisiais.

Žinau, Daktare, kad siekdamas mokslo per daug metų matei vargo, skurdo. Tau pasirizimo, noro, ištvėrmės davė tėvynės mei-

lė. Tad, dabar, pasiekęs Medicinos Daktaro laipsnį, būk laiptu, kuriuo Lietuva, po ilgų metų nelaisvės, žengia į naują, laisvą ir nepriklausomą gyvenimą.

Gyvenimo Draugas.

—x—

Lietuvos Vyčių 14-tai kuopai naujas džiaugsmas. Al. M. Račkus užbaigė medicinos mokslą.

Nemaža garbė L. Vyčių 14 kp. Dr. Račkus yra jos narys ir daug jai pasidarbavęs.

Dar nebūdamas šios kuopos nariu, Dr. Račkus dažnai ją atlankydavo ir suteikdavo gražių patarimų. Jis ją apvalė nuo narių socialistų ir taip jau negeistinų korespondentų, kurie rašinėdavo į socialistų laikraščius. Tankiai lankydavo kuopos susimus ir rūpindavosi jos reikalais. Be to pasakė daug prakalbų ir nemaža patiekė naudingų prelekcijų.

Dr. Račkus ne kur kitur, bet šioj kuopoj rado sau mylimą gyvenimo draugę, pasižymėjusią ir iki šiai dienai pasišventusią kuopos darbuotoją.

Jo gyvenimo sąlygos studentavimo laikais buvo sunkios. Moraliai visi atjausdavo, tačiau tas atjautimas kūno neapdengė, nepasotino. O vienok jis delto nenusiminė. Vargo, siekė savo tikslo ligi nepasiekė. Nei didžiausi nedatekliai neparbloškė jo stiprios valios.

L. V. 14 kuopa už tai negali jam tinkamai atsilyginti. Nebent dalinai savo širdies jausmus išreikš balandžio 19 d. vakarėly, kurį rengia Šv. Antano parap. sve-tainėje jam pagerbti.

Ilgiausių metų Dr. Račkui, didžiausio pasisekimo daktaro profesijoje! Sykiu dar daugiau pasidarbuok mūsų tautai ir... nepamiršk mūsų kuopos.

Kp. Koresp.

Sporto reikalu.

Artinasi Dešimtasias — jubilėjinis Lietuvos Vyčių Seimas. Jis, beabejo, bus iškilmingas. Jame paminėsime organizacijos dešimts metų gyvavimo sukaktuves.

Reikia pasidžiaugti tuo, ką L. Vyčių organizacija per tuos devynius metus nuveikė.

Tačiau domiau pažiūrėjus, galima sakyti, kad per tą laiką, t. y. nuo organizacijos įsikūrimo nenuveikėme tiek, kiek buvome pačioje pradžioje pasibrėžę nuveikti.

Visųpirma, buvome pasibrėžę sutraukti po Vyčių vėliava visą Amerikos lietuvių jaunimą. Bet ar sutraukėme? Ne. Tėvynės, Bažnyčios ir lietuvių katalikų visuomenės reikalus pastatę pirmojon vieton, o organizacijos auginimą — antrojon, lig šiol mes sutraukėme viso tiktai apie 5000 jaunimo. O būtinai reikėjo, kad švenčiant dešimts metų organizacijos gyvavimo sukaktuves, narių armija būtų 10,000. Kame priežastis?

Kai-kurie šneka, kad taip yra del to, jog materialiu žvilgsniu nėra naudos jaunimui priklausyti prie L. Vyčių, reiškia nėra nė pašalpos, nė apdraudos skyrių. Gal tai ir yra viena svarbiausių priežasčių, bet, man rodos, svarbiausia priežastis yra tame, kad maža lig šiol mes kreipėme dėmesį į čia augusį jaunimą, jo gyvenimo aplinkybes, įpročius, norus, palinkimus ir tt. Maža dėmes kreipta į tai, ką čia augęs jaunimas labiausia mėgsta, kuo interesuojasi. O tai yra sportas.

Aiškinti apie sportą, kaip jis reikalingas žmogaus kūno kultūrai nėra reikalo, nes kiekvienas mūsų tą gerai supranta. Galima tiktai pažymėti, kad sportas netik kūną daro mikliu, priduoja jam sveikatos ir grožės, bet padeda ir dvasiai naujomis jėgomis. Sportas lavina žmogaus protą, stiprina valią, mokina ištvermės, pratina prie greito mąstymo ir daugelio kitų kiltų ypatybių. Tad-gi ir nenuostabu, kad Amerikos, ir abelnai čia augęs, jaunimas mėgsta ir begalo juo interesuojasi.

Smagu pastebėti, kad pastaraisiais metais Lietuvos Vyčiai daug pradėjo kreipti dėmesį į sportą. Kai-kurios kuopų jau turi sudariusios sekcijas, kurios gražiai pasižymi įvairiose sporto šakose, kaip basebolo, teniso, futbolo, basketbolo ir k. Bet tai tik kai-kurios. O reiktų, kad visos Vyčių kuopos, didelės ar mažos, steigtų sporto sekcijas ir pradėtų veikti. Tik įsteigusios sporto sekcijas kuopos galės pritraukti visą čia augusį jaunimą.

Lietuvos Vyčių Centro Sporto Sekcijos Valdyba šiuomi prašo kuopų susidomėti tuo reikalu ir, pirmame susirinkime apsvačius tą reikalą, pradėti veikti.

Steigiant kuopoje sporto sekciją, visųpirma reikia išrinkti narius, kurie vestų organizacijos darbą. Paskui reikia išrinkti sekcijos valdyba. Valdybon renkama administratorius (manager), viršininkas (captain), raštininkas (score-keeper) ir korespondentas (correspondent). Šių asmenų pareiga yra išaiškinti nariams L. Vyčių Sporto Sekcijos Konstitucija. Jeigu konstitucijoje kas neaišku, sekcijos valdyba lai kreipiasi prie Centro Sporto Sekcijos Valdybos, kuri mielai noru suteiks paaiškinimų ir informacijų.

Ypatingai kuopos turi daug dėmes kreipti į sporto sekcijos korespondentą. Centro Valdyba pageidauja, kad kiekviena kuopa išrinktų tokį narį, kuris atsakytų tam darbui ir visokį sekcijos veikimą aprašytų kaip vietiniuose anglų laikraščiuose, taip ir mūsų organe "Vytyj".

Be to Centro Sporto Sekcijos Valdyba prašo kiekvienos kuopos atsiūsti sąrašą valdybos narių ir jų adresus, taip-pat ir sporto sekcijos organizatorių bei visos valdybos. Kiekviena kuopa prašoma kuogreičiausia išpildyti šį prašymą, nes be to sunku Centro Sp. Sekc. Valdybai varyti užbrėžtas darbas.

Tos kuopos, kurios jau turi sporto sekcijas, prašomos C. S. S. Valdybos Raštininkui suteikti šių informacijų:

- 1) Kada įsteigta sporto sekcija;
- 2) Sekcijos Valdyba ir adresai;
- 3) Vardai, pavardės sekcijos narių, pažymint kurie ir kokioje sporto šakoje pasižymi;
- 4) Ką nuveikė sekcija;
- 5) Ką sekcija mano veikti ateinantį vasaros sezoną;
- 6) Kitų žinių, informacijų, įdomių C. S. S. Valdybai.

Taigi, Vyčiai-(ės) sukruškime! Organizuokime sporto sekcijas, kurios sutrauks po mūsų vėliava daug čia augusio jaunimo. Taip darbuodamies, beabejo, ligi dešimtojo Seimo susilauksime 10,000 narių.

Tad į darbą!

Pranas L. Savickas,

L. Vyčių Centro Valdybos Sporto Sekcijos Raštininkas.

— x —

Pranešimas.

L. VYČIŲ CENTRO SPORTO SEKCIJOS VALDYBOS.

Lig šiol, kaikurių priežaščių delei, L. Vyčių Centro Sporto Sekcijos Valdyba negalėjo viešai rodyti, ką jina savo srityje veikia ir kaip. Nuo šio laiko, t. y. su šiuo "Vyčio" numeriu stengsis, kiek galėdama, pranešinėti žinių iš pavienių kuopų veikimo sporto srityje, tiekti planus tolimesniam veikimui, skatinti narius rašyties sporto sekcijon ir daryti tai, kas buvo manoma penki metai atgal. Visas tas darbas reikšis mūsų organo "Vyčio" skiltyse. "Vyčio" redakcija mielai sutiko užleisti du, ar daugiau, puslapius sporto sekcijai, kuriuos Centro Valdyba stengsis užpildyti straipsneliais apie sportą, žiniomis, pranešimais. Dėdama pastangų C. V. iš savo pusės, tačiau pabrėžia, kad tas skyrius bus įvairus ir įdomus tik tumet, kumet kuopų sporto sekcijos ir pavieni asmenys suinteresuoti sportu prisidės savo raštais, žiniomis. Todel Centro Valdyba prašo sportą mylinčių Vyčių:

- 1) tvirti kuopose sporto sekcijas.
- 2) aktyviai dalyvauti sekcijos veikime, žaidimuose ir tt.;
- 3) sekcijos veikimu suinteresuoti savo

draugus, drauges, nepriklausančius dar prie Vyčių organizacijos;

4) daryti Centro Valdybai pranešimų iš sekcijos darbuotės, kuri visa tai skelbs organe "Vytyje";

5) skelbti sekcijos veikimą vietiniuose anglų laikraščiuose;

6) siųsti Centro Sp. Sekc. Valdybos raštininkui kuopos sporto sekcijos arba skyrių (basebolo, futbolo, teniso, basketbolo ir k.) paveikslus, kuriuos galima būtų patalpinti organo skiltyse.

Žodžiu, visi, kurie interesuojasi sportu, prašomi visokiais būdais paremti Centro Valdybą. Nes tik bendrai veikdami susilauksime gražių vaisių, t. y. išauginsime ir išplėsime savo organizaciją kuoplačiausiai.

Vienybėje — galybė!

L. Vyčių Centro Sp. Sekc. Valdyba.

— x —

Sporto žinios.

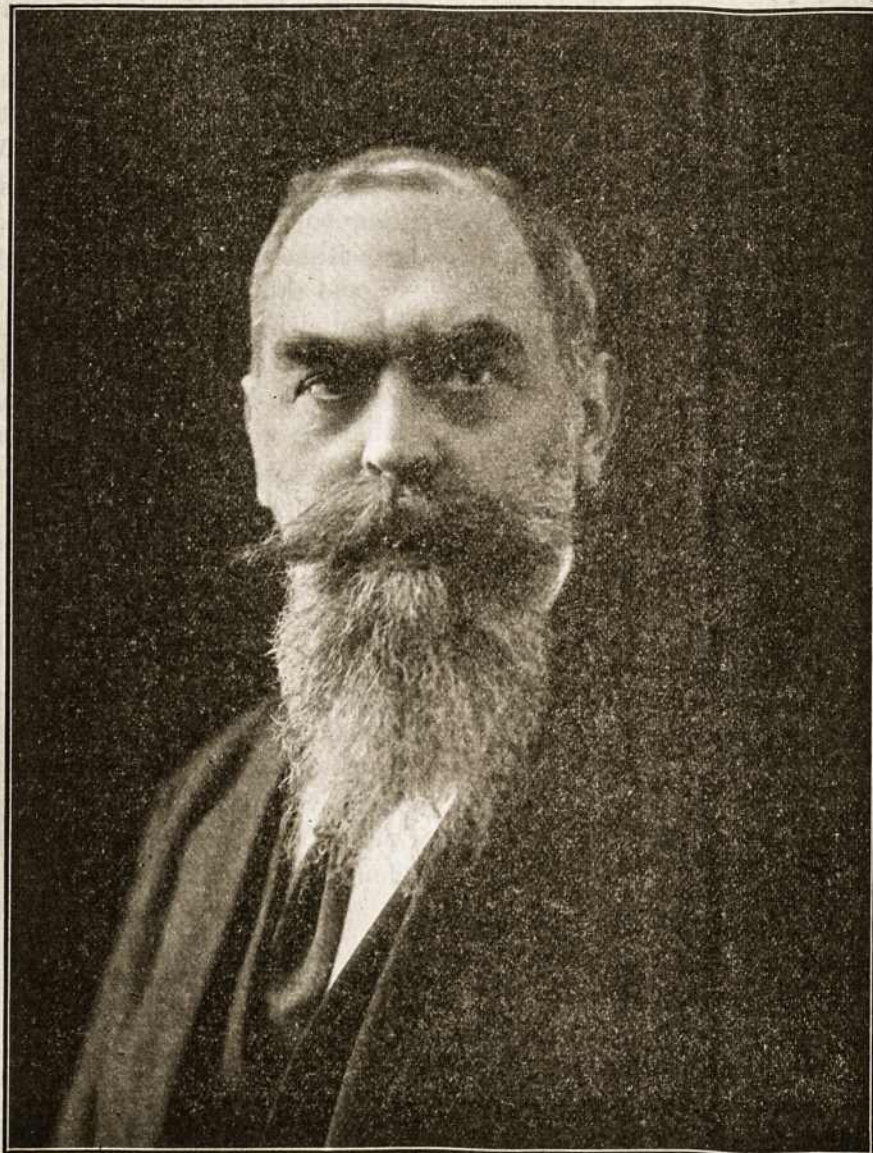
Brooklyn, N. Y. Vasario 26 d. L. Vyčių 49 kuopos sporto sekcija žaidė basketbolą su svetimtaučių sporto rateliu. Žaidimą laimėjo Vyčiai padarydami 49 punktus prieš svetimtaučių 19. Publikos-žiūrėtojų buvo daug.

Mūsų kuopa šiemet veikimą sporto srityje žada labiau praplėsti. Todel jaunimas, kuris dar nepriklauso prie Vyčių, kviečiamas rašytis L. Vyčių 49 kp., kur bendrai veikdami skelbsime lietuvių vardą svetimtaučių tarpe.

Pirm. J. S.

Harrison, N. H. Vasario 25 d. Hautmano salėj įvyko basketbolo rungtynės tarp L. Vyčių 90 kp. iš Harrison, N. H. ir L. Vyčių 49 kp. iš Brooklyn, N. Y. Abi komandi stipriai viena prieš kitą laikėsi, tačiau rungtynės laimėjo harrisoniečiai padarydami 27 prieš brooklyniečių 18.

J. Naujalis.

Ižymiausias Lietuvos kompozitorius, pianistas ir vargonų virtuožas, neseniai atvažiavęs iš Lietuvos Meno Kūrėjų Dr-jos reikalais, kuris dabar važinėja po Am. lietuvių kolonijas duodamas koncertus.

Kovo 22 d. didžiausioje Chicagos koncertų salėje — Orchestra Hall — davė muzikalį-vokalinį koncertą, kurio programoj dalyvavo žymiausios Chicagos lietuvių muzikalės jėgos ir mišrus 300 rinktiniausių

dainininkų koras jo paties vedamas. Pats gerb. kompozitorius grojo didžiausiais vargonais ir skambino pianu. Publikos buvo apie 2,000.

Baigiant programą p. J. Bagdziūnas gerb. kompozitoriui įteikė nuo Chicagos lietuvių gražią dovaną — sidabro vazą. Aukų L. Meno Kūrėjų Dr-jai surinkta 800 dok.

Lietuvos išeivija Chicagoje tinkamai pagerbė mūsų muzikos tėvą, p. J. Naujalį.

J. T. Smith.

ATEITININKAS.

(Iš angliško vertė A. K. Tauragis)

SKYRIUS V.

Kitas Atsimetėlis.

Edvardas begalo buvo įsimylėjęs į tuos namus, kuriuos geraširdė Radlienė jam suteikė, ir labai prisirišęs prie Aroldo ir Vinco. Jis taip ilgai buvo be tikrų namų, taip ilgai dideliame, it dirbtuvė, name, milžiniškais koridoriais, kad šis, dviejų aukštų medinis namelis, su prieangiu priešaky ir daržų užpakaly, su mažais bet dailiais ir švariais kambarėliais, atrodė jam it žaislas. Niekados jam nenubodo jį švarinti ir apžiūrėti. Jis daržą apravinėdavo, parsinešęs iš lauko gėlių sodindavo jas, kad gražiau atrodytų; ugnį prižiūrėdavo, visą smulkėsnį namų darbą atlikdavo. Jis dar-gi atlikdavo darbą ir anų dviejų vaikų.

— Ir kodėl ne? — sakydavo Saulėnaitė. — Jis nors maža dalim atsimoka už daug padarytą jam gera. Jei ne teta Birutė, ir šiandien būtų dar prieglaudęs namuose.

— Man nepatinka tavo kalbos, nei atsi-nešimas prie Edvardo, — atsakydavo teta Birutė. — Jis myli namus ir vaikus. Jei Vincas ir Aroldas tiek rūpintųsi savo namais, kiek jis, visiems mums būtų geriau.

— Žinoma, visados užstokite už jį! Jūs ir Tėvas N., rodos, begalo esate įsimylėję į to mažo išdidelio tobulybes.

Kol Aroldas buvo ratelio nariu, Saulėnaitė, nors ir niekino Edvardą, tačiau renkant Edvardą pirmininku ir jį laikydavo jo pusę. Bet gavus Aroldui darbą bankoje, jos jausmai paliko kiek švelnesni.

Aroldas rūpestingai prisirengė savo pirmam didžiojoje įstaigoje pasirodymui. Visi įnamiai jam pagelbėjo. Edvardas nušveitė autuvus, Vincas pataisė kaklaraištį, sesuo tai valandai nupirko kaklaraiščiui sagutę. Taip pasipuošęs Aroldas išrodė toks išmintingas, lig jau dabar būtų turtingu bankierium. Kiti vaikai vis-gi pavydėjo jam tos laimės, nes dar vieni metai jiems reikėjo lankyti mokyklą.

Aroldas nei kiek neabejojo apie savo gabumą pasiekti bankoj pirmininkystę.

— Kurią dieną matysite mane pasirašant ant čekių milijono dolerių.

— Tik žiūrėk, kad prie kitų žmonių nebūtų milijonų, — atrėžė Vincas.

Visi smagiai jautėsi, kaip artimai buvo surišti su banka. Kiekvieną vakarą Aroldas pasakojo namiškiams, kaip bankieriai atrodė iš arti, ką jie kalba, kur eina pietauti, kaip išrodo pinigai krūvoj, kaip didelės bankos spintos, kuriose laikomi tie pinigai.

Aroldui taip pasakojant, visi manė, kad toks protingas vaikas, taip dailiai aprengtas ir toks mandagus, trumpu laiku paliks banko įždininku.

Vincas pradėjo nerimti dėl pusbrolio garbės. Jis buvo trimis coliais aukštesnis, svėrė penkioliką svarų daugiau, ir manė turįs išmintingesnę galvą nei Aroldas. Jam tai buvo pažeminimas, kad vis dar turėjo lankyti mokyklą, kumet Aroldas, menkutis vaikas, dirbo ir gyveno it vyras. Del to jis nasisakė Edvardui ieškosiąs geros vietos ir aplesiąs mokyklą be motinos žinios.

— Nedaryk to, arba žiūrėk, kad tavo vieta būtų tokia gera, kokią turi Aroldas, — patarė Edvardas.

— Žinoma, kitaip ir nedarysiu. Aš noriu gauti dar geresnę vietą.

Vincas tačiau apie tai nei nemintijo iki Edvardas jam priminė. Tūmet jis jautėsi turįs gauti arba geresnę, pelningesnę ir garbingesnę vietą arba susilaukti nuolatinio nuo pusbrolio erzavimo. Juk ir neišpultų didesniam vyrui užimti menkesnę vietą.

Vincas turėjo tvirtą valią, bet kvailą galvą. Jis niekumet nieko nesugebėjo išmokti iš draugų patarimo arba iš gyvenimo pavyzdžių. Jis buvo vienas iš tos nelaimingos rūšies, kurie turi viską išmokti iš skaudaus patyrimo. Net ir tūmet, patyrimas turėjo ypatingai būti skaudus, kad jis susiprastų. Vincas pasirijo ieškoti darbo, ku-

met jo motina norėjo kad jis dar mokykloj pasilikty. Ji žinojo, kad toks pasipriešinimas nesulaukys nuo išpildymo to, ką jo atkaklus protas pasirinko atlikti; del to priėmus Edvardo patarimą ieškojo priemonių pastoti jam kelią, kad negautų geresnės vietos už Aroldo. Veltui Vincas vaikščiojo po miestą ieškodamas garbingo užsiėmimo bankoj, pas advokatą, arba kokioj didesnėj krautuvėj. Niekas jo nenorėjo, nes jo motina slapta prirodė priežastis, o jis nedasi-protėjo. Bet jam pasisekė kitame dalyke. Jis prikalbino Aroldą apleisti vaikų ratelį.

Edvardas labai kovojo prieš tąjį įvykį. Kol da buvo vasara ir ratelio nariai naudojosi Smilčių Suonaša, Vinco stengimasis nieko nereiškė. Bet, kada pasibaigė maudymuisi laikas ir daržas išdžiūvo, kumet Aroldas aiškiai patėmyjo skirtumą tarp puikių bankos ir prastų ratelio kambarių, tarp bankos ir ratelio valdybos, jautėsi kad ši draugija jam buvo žema. Tumet ir paklausė Vinco. Visi Radlienės ir Edvardo įkalbinėjimai neapleisti Ateitininkų ratelio niekais nuėjo.

— Kas žino kada tau gali prireikti mūsų pagalbos? — sakė Edvardas. Netikėtai, ar šiaip ar taip, gali netekti bankoje vietos. Banka gali sudegti. Trisdešimts antroji pirmininko giminė kartais gali prašyti tavo darbo.

— Nesirūpink, sūnuti, — atsakė Aroldas, kuris iš aukšto žiūrėjo į tokį menką vaiką, kaip Edvardas. — Nesirūpink, sūnuti. Aš turiu gerą daiktą, žinau ir aš jo nenustosiu.

— Tu esi taip įtikėjęs, kad aš visai nesistebėčiau jei ant galo jo nustotum. Ar-gi ne visumet labiausia įsitikėję žmonės dažnai apsvyli. Ir, ar šiaip ar taip, ratelis yra geras tuomi, kad jis gali tave paremti.

— To tai aš nežinojau, — išdidžiai atsakė Aroldas. Tais žodžiais jis pamėgždžijo bankos išdininką, kuris dažnai taip sako. — Ratelis yra labai geras, bet ateity iš jo aš neturiu nei jokios naudos.

— Tai, tai, tai! Viešpatie, užlaikyk mus! — pamėgždžiodamas atsiliepė Edvardas.

— Aš išaugau kūdikių rately. Dabar

pasirinksiu sau vyrų ratelį. Teta Birutė ir Tėvas N. nori, kad aš pasilikčiau. Taigi pasiliksiu, kad tik juos patenkinus. Bet toje minutoje, kada aš surasiu išsiteisinimą, bus lik sveikas, Vinceli!

— Edvardas matė, kad Vincas Radlys laimėjo, tačiau nesiliovė kovojęs, nes Tėvas N. priešingas buvo jo persiskyrimui ir Vinco įtekmei, kuri grėsė skriauda Ateitininkams. Juk tai vedėjo buvo pareiga vesti kovą. Turi kovoti iki paskutiniųjų. Ir kovojo, bet Alena Saulėnaitė ant galo jį pergalejo. Juo daugiau ji savo brolių studijavo, tuo daugiau jį garbino. Jiedu buvo paskutinieji Saulėnų šeimos. Aroldas nors geras, meilus vaikas, bet tiek turėjo savy ydų, kiek adatų adatinėje siuvėjos paduškaitėje. Alena nei nebandė jų naikinti. Jos ypatingas buvo džiaugsmas, kad prie jų dar daugiau pridėjus. Įtikėjusi prigimties puikybei ir rinktinai draugijai, ji svajojo kurią dieną pradėti gyventi name su keturiais dideliais kambariais, pilnai aprūpinta jos brolio-bankininko. Nepatiko jai jau ir Vandenuolio gatvė, nors ji ėjo į nuostabų Mohako vandenpuolį, kurio rūkas, kilas nuo krintančio vandens, nuolatos ją drėkino. Mat ten gyveno daug prastų žmonių, į kuriuos Alena niekad nežiūrėjo nors ir lankė tą pačią bažnyčią. Gavus Aroldui bankoj vietą, nutarė pasiieškoti kitų namų, kad nusikračius visus praeities ryšius ir pradėjus naują gyvenimą, kurio pusę praleistų aristokratinėj miesto daly, o kitą pusę kur pajūry.

— Tik del vienos priežasties, — kalbėjo Alena, — aš nepriklausyčiau prie draugijos, kuri turi pirmininką elgetą.

— Ne tame dalykas, — įsikišo Aroldas. — Edvardas geras vaikas. Visi džiaugiamės turėdami jį pirmininku.

— Jis ne elgeta, — priešinosi teta Birutė.

— Bet buvo, — laikėsi Alena.

— Tai ne jo kaltė, — atkirto Birutė. — Čia nėra nei jokio pažeminimo. Vaikas už save užsimoka. Ir ką-gi mes darytume be jo?

— Žinoma, — vėl įsikišo Aroldas — Edvardas geras. Jis atlieka visą darbą, kuris mums išpultų atlikti, veda ratelį. Aš išsto-

jau dėl to, kad man dera jau draugauti su vyrais, o ne su vaikais.

Alena dirstelėjo į Arolą su dideliu pasigėrėjimu. Jo užsiėmimas bankoj padarė jį tokiu "vyru". Bet Radlienė tik nusijuokė ir viską kitaip vertė. Ji matė, kad jos sūnus ir anūkas labai mažai, arba nei kiek nesuteikė jai smagumo. O šis, nesavas, našlaitis, kurį ji priėmė, pirm viso ko rūpinosi ją ir visame jos klausydavo. Patėmijęs Arolas Radlienės veide nusiminimą nutarė išstojimą iš ratelio atidėti kitam laikui — iki Alena, pasišaukusi Edvardą, davė truputį paragauti savo menko proto, kad jis, elgeta, neturėjo teisės kištis į prakilnių žmonių gyvenimą vien dėl to, jog Tėvas N. jį padarė tuo, kuo nederėjo — nieko nereiškančios draugijos pirmininku. Tada Arolas pasiuntė savo atsistatydinimą padėkodamas rateliui už praeitas geradėjystes ir linkėdamas viso gero ateityje.

— Tai jo sesers darbas, — kalbėjo Edvardas. — Ji man sakė, kad elgeta neturi tei-

sės kištis į prakilnių žmonių darbus, bet laikytis nuošaliai. Ji, kaip ir kiti žmonės, visuomet man primėtinėja elgetos vardą. Dėl ko-gi taip yra, Tėve?

— Dėl to, kad žemos yra tų žmonių proto ypatybės. Turi priprasti prie to. Tas bus tau primėtinėjama iki mirčiai. Jei paliksi turtingas, pikti žmonių liežuvių visur pasakos, kad esi gyvenęs našlaičių prieglaudoj. Jei būsi neturtingas, jie sakys, kad nieko geresnio iš tavęs negalima tikėtis. Bet atminti, neverta kreipti domės į tokius žmones, kurie panašiai kalba. Geri, protaujanti, mielaširdingi ir atjaučianti žmonės pagerbs tave daugiau už tavo žemą pradžią.

Dėl to Edvardas ir nepyko ant Saulėnaitės. Tik nuostabu jam buvo, kam tokie žmonės buvo sutverti, ir dėl ko jie laiko nelaime tą, ko gailėtis, ne pašiepti, reikia. Jis labiau jautėsi užgautas išstojimu iš ratelio dviejų savo draugų. Tai nuostolis geram Tėvo N. darbui.

(Daugiau bus)

Laiškas,

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ DRAUGIJOMS IR ORGANIZACIJOMS.

GERBIAMIEJI: —

Lietuvos Steigiamasis Seimas jau baigia savo darbus. Žemės Reformos įstatymas priimtas. Priėmus Valstybės Konstituciją St. Seimas netrukus turės išsiskirstyti, o į jo vietą bus renkamas naujas paprastas Seimas.

Reikia dėliaugtis ir Apveizdai dėkingi turime būti, jog St. Seimas, didžiumoje katalikų Krikščionių Demokratų atstovaujamas, tinkamai mokėjo mūsų, ir kaipo lietuvių ir kaipo katalikų, reikalus apginti.

Bet neužmirškime ir ateities. Įvairūs, ypač mūsų tikybos, priešai atvirai skelbia mums kovą. Lietuvoje jie pasinaudodami proga naujų rinkimų į būsimąjį Seimą, kuris bus renkamas mažiausiai trejiems metams, nepaisydami priemonių padorumo, žūt būt yra pasiriję paveržti iš katalikų valstybiniam darbe iškovotas pozicijas.

Jau šiandien socialistai ir bedieviai drįs-

ta viešai grumoti katalikams Lietuvoje esą, laimėję rinkimus, jie į "šipulius" paversią katalikų nusistatymus. Neabejotinai, jeigu tai jiems pavyktų, savo grūmojimus pilnai įvykdintų. Tada vėjais nueitų ir katalikų skatikais įtaisytos mokyklos ir įstaigos ir visa, kas mūsų įsitikinimams brangu ir šventa yra.

Bet lietuvių-katalikai tiek myli savo Tėvynę, kad mokės tinkamai įvertinti mūsų idėjų priešų pastangas ir jas nugalėti.

Malonu tad pažymėti, jog besilankydamas po Amerikos lietuvių kolonijas aš, kaip Kr. Demokratų atstovas, katalikų tarpe radau daug dorinės ir medžiaginės paramos Krikščionių Demokratų politiniams reikalams Lietuvoje. Aiškiaus betariant, rasta paramos, kuri būtina reikalinga agitacijai, kad laimėjus rinkimus į būsimąjį Seimą ir toliau sėkmingai darbuotis Tėvynės ir Bažnyčios laisvei, o darbo žmonių gerovei.

Bet to dar neužtenka. Todel, atsizvelgdamas į reikalo begalinį svarbumą, taip-pat drįstu kreiptis ir į jus, kaip į organizaciją, stovinčią mūsų idealų sargyboje, ir Lietuvos Kr. Demokratų vardu prašau aukščiau paminėtam tikslui piniginės aukos.

Paremkite kaip galite, kiek ištesate! Atminkite vien, kad jūsų rankose dalinai glūdi mūsų Tėvynės būsianti tvarka, jos ateitis.

Aukas malonėkite siųsti per Tautos Fondą aiškiai pažymėdami tikslą. Be to, prašau pranešti man, idant jūsų auką galė-

čiau užrekoruoti Centro Komiteto knygoje Kaune.

Prašau pasiskubinti, nes gegužės mėn. pradžioje grįstu į Lietuvą. Antrą vertus, agitacija dėl rinkimų Lietuvoje jau prasidėjo: ir kas greitai duoda — dvigubai duoda, kas šiandien duoda — daugiausia duoda!

Teikitės priimti gilios pagarbos pareiškimą

Mikas Bagdonas,

Lietuvos Kr. Demokratų Atstovas.

717 W. 18th St., Chicago, Ill.

Liet. Kat. Jaunimo "Pavasario" Sąjungos Veikimo Apžvalga.

(Tęsinys.)

Kaip Lietuvos katalikų jaunimas buvo organizacijai pribrędęs aišku iš tos užuojautos, kurią sodžiaus jaunimas ir moksleiviai, atsiradus "Pavasariui", reiškė: iš visų Lietuvos kraštų pradėjo plaukti į redakciją jaunimo raštai, tiesa, neperpuikiausi, bet karštais Dievo ir Tėvynės meilės jausmais surašyti. Dažniau pasitaikančių "Pavasario" sandarbininkų šie pažymėtini: Lazdynų Pelėda, Cimbakas, Naruševičius, Izidorius Tamošaitis, Žvagėnas, Mergelė, Boba, Balandis, P. Butkus, Kazelis, E. Šiurpė, Taškutis, S. Maleškis ir kiti. Korespondencijų daugiausiai randame iš Vabalninkų, Surviliškio, Panevėžio, Mariampolės, Metelių, Suvalkijos Naumieščio, Skirsnemunės, Lukšių, Radviliškio, Miroslovo ir kitų.

"Pavasariui" atsiradus, suskato kurtis "Pavasario" skaitytojų ir rėmėjų kuopelės. Visųpirma įsikūrė slapta Pavasarininkų kuopelė Kaune prie Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos Namų ruošos ir Ūkio Mokyklos. Nors mokykloje buvo keliasdešimts mokinių, tačiau kuopelėj priklausė vos 6 gabesnės mergaitės. Mokyklos Vyriausybė apie kuopelės gyvavimą nieko nežinojo. Kuopelė savo susirinkimus darydavo pas Redaktorę, Redakcijos bute. Mokinės pasiprašiusios išeiti pasivaikščioti slaptus susirinkimus darydavo. Bet neilgai taip rinkosi.

Tarp mokinių ir mokytojų įvyko koks tai nesusipratimas. Ieškota kaltininkų ir įtarta agituojant tas mergaites, kurios vaikščiojo į "Pavasario" Redaktorės kambarį. Nuo to laiko jų veikimas bėnt kiek buvo varžomas. Bet-gi josios tarp savęs ryšių nepertraukė. Jų nemaža pasidarbauta "Pavasarij" platinant. Šale tos kuopelės susidarė dvasiškijos Seminarijoje auklėtinių kuopelė, kurios tikslas buvo savo raštais "Pavasarij" remti. Paskiau žymesnės kuopelės atsirado Survilišky, Radvilišky, Vabalninke, Mariampolėj, Miroslovo ir kitur. Kuopelėse būdavo aiškinama "Pavasario" programa: tikėjimas, dora, tautybė ir mokslas, ir raginama toje pakraipoje veikti. Organizuoti sodžiaus jaunimą į Pavasarininkų kuopelės daug padėjo Ateitininkai, nes jų ir Pavasarininkų buvo-viena idėja — visa Kristuje atnaujinti. Ateitininkai toje srityje darbavosi išsijuosę. Jau jie buvo gerokai susiorganizavę. Jie pagrižę iš mokyklų į vasaros atostogas uoliai organizavo sodžiaus jaunimą į Pavasarininkų kuopas. Ateitininkai per savo konferencijas, įtraukdavo į darbų tvarką punktą "Pavasarininkų organizavimas". Dėka tokiai iš vienos pusės L. K. Mokytojų Sąjungos, iš kitos-gi Ateitininkų agitacijai, "Pavasario" organizacija smarkiai augti pradėjo: tvėrėsi naujos

kuopos-kuopelės viena už kitos. "Pavasario" prenumeratos skaičius iš tūkstanties pakilo iki trijų tūkstančių, laikraštis pilnai apsimokėdavo, da-gi pelno likdavo. 1913 metais "Pavasario" Redaktore ir Administratore tampa p-lė Uršulė Bruškaitė, o pats "Pavasario" laikraštis pradeda eiti du kart į mėnesį.

Pavasarininkų skaičiui padidėjus ir pamacius, kad toji sumanytoji Idėja sujungti katalikiškoji jaunuomenė sėkmingai vykinama, pasirodė esąs didelis reikalas susaukti skaitlingesnis Pavasarininkų susirinkimas, taip vadinama konferencija. Bet kilo sunkus klausimas kaip ir kur susaukti. Baugu buvo, kad rusų žandarai nesusektų. Pasiūrus Ateitininkų pasisėkimais (jie rinkdavosi slapta po 40—50 žmonių į savo konferencijas ir niekas jų nėsusekdavo) sumanyta pasinaudoti Lietuvių Katalikių Moterų Draugija, kad ji duotų butą susirinkti. Mat, Draugija buvo rusų valdžios leista. Jinai turėjo savo valgyklą Maironio namuose, Viešoje Aikštėje Nr. 5, kame ir sumanyta susaukti minėtoji konferencija. Tomet Pavasarininkų taip padaryta, kaip dabar kad bolševikai daro, — po priedanga Profesinių Sąjungų jie savo susirinkimus vykdo.

1914 m., vasario mėn. 24 d., sukviesta tapo žymesnių Pavasarininkų kuopų atstovai į Pirmąją Pavasarininkų Konferenciją. Kviesta buvo slapta — žodžiais, ar raštais. Susirinko į Lietuvių Katal. Moterų D-jos valgyklą neva vakarieniauti 17 žmonių atstovų iš įvairių Pavasarininkų kuopų ir Kauno inteligentų. Kad rusai nesusektų, šis pirmasis Pavasarininkų susirinkimas taip ėjo užrašytas: "24 vasario, 1914 metais pirmasis "Pavasario" numeris 17 str." Šiton pirmojon Pavasarininkų Konferencijon buvo atvykę iš Surviliškio Juozas Lukošius ir Petraitis, iš Radviliškio Juras ir Jadvyga Salemonytė, iš Šiaulių J. Talmontas ir Uršulė Urnežytė, iš Mariampolės Jonas Daugirdas ir kun. Vl. Draugelis, iš Babrungėnų Platelis Jonas Bražinskas, iš Lieplaukės Juozas Norvaiša, iš Kauno Izabelė Mažeikaitė, su kita savo drauge nuo mergaičių Ūkio Mokyklos. Susirinkime pirmininkavo Juozas Lukošius iš Surviliškio, sekretoriavo Uršu-

lė Bruškaitė, "Pavasario" Redaktorė. Susivaziavime buvo Pr. Dovidaitis, atvykęs trumpam laikui iš Vilniaus, kame tuokart redagavo "Viltį". Jis pasakė ilgą kalbą apie krikščionišką pasaulėtvarką. "Pavasario" Redaktorė U. Bruškaitė, kalbėjo apie organizacijos reikalingumą, kun. N. Raštutis kalbėjo apie užsienio jaunimo organizacijas. Pavasarininkų laikraščio klausimu kalbėjo kun. Draugelis, ragindamas palaikyti ir platinti vienintėlį sodžiaus jaunimo organą "Paavsari". Visi konferencijos nariai nusiskundė delei nepakenčiamų sąlygų mūsų tikrą susitvėrusios organizacijos veikimo, daug kalbėta apie tautinį susipratimą, apie sodžiaus lavinimą, bet visur buvo pridėdama, kad reikia veikti tikybės ir doros pamatais. Iš Konferencijos nutarimų šis tiktai lig šiam laikui užsiliko: "Kol politinės sąlygos neleidžia įkurti Katalikiškosios Jaunimo Organizacijos, Pavasarininkai privalo spiestis prie Blaivybės Draugijos, sudarant prie josios ištikimų jaunuolių atskirus ratelius."

Rytojaus dieną kun. dr. Maliauskis, susipažinęs su pačiais žymiausias Konferencijos dalyviais Lukošium, Butkum ir Talmontu, pasikvietė juos pas save ir padarė paskaitą matematiškais formomis priparodindamas Aukščiausios Esybės buvimą. Paskaita buvo įdomi ir įtikinanti.

Tą pačią ir sekančią dieną buvo Blaivybės Draugijos susirinkimo posėdžiai Liaudies namuose, kame buvo daugiausia apsisotoję Pavasarininkų. Tenai Blaivybės D-jos posėdžiams pasibaigus, Pavasarininkai mažais būreliais rinkdavosi tarp savęs, kad pasitarus ir artimesnius pažinties santykius užmezgus. Vieną vakarą "Pavasario" Redaktorė U. Bruškaitė pasikvietė į savo Redakcijos butą artimiausius laikraščio bendradarbius, kurių tarpe buvo Butkus, Lukošius, Talmontas, Norvaiša, Urnežytė ir kun. Galdikas. Kalbėtasi apie laikraščio pakraipą, turinį ir kitus dalykus. Redaktorė rodė pavyzdžius atsiumčiamų iš kaimo jaunuolių raštų, surašytų įvairiuose popieriaus sklypeliuose sunkiai išskaitoma rašyba, iš kurių vienok karšta tėvynės meilė ir noras dirbti tryško.

Kaipo šio pirmo susivaziavimo vaisius užsimezgė tampresni ryšiai tarp Šeduvos, Radviliškio ir Šiaulių Pavasarininkų ir tais pat metais Šiaulių kuopos pastangomis per Blaivybės Draugijos gegužinę įvyko Sutkū-

nų kaime Rajoninis Pavasarininkų susirinkimas, į kurį buvo atvykusi ir "Pavasario" Redaktorė U. Bruškaitė. Taip ėjo Lietuvos Pavasarininkų darbas lig Didžiojo Europos karo. (Daugiau bus.)

Bibliografija ir Kritika.

ŠAULIŲ VADOVAS: Lietuvos Šaulių Sąjungos leidinys 3 NR. Pustl. 46 Kaunas, 1921.

Apie Lietuvos Šaulius tekdavo išgirsti įvairių nuomonių: vieni juos pagirdavo, o kiti išpeikdavo. Tačiau, taip pagyrimai, taip užmėtinėjimai tankiai būdavo ir teisingi ir neteisingi. Gi kartais būdavo net perdėta. Del ko? Del to, kad trūkdavo tikrųjų žinių. Ir, jeigu kartais pasitaikydavo kokie prasižengimai, tai tur-būt del stokos prityrimo, instrukcijų, nežinojimo įstatų bei pareigų ir tt.

Bet gyvenimas nelaukia, gi Lietuvos Šaulių darbas negalėjo sustoti, kumet Tėvynei grėsė pavojus iš priešų pusės; negalėjo ir-gi apsieiti be nurodymų. Tiems paminėtiems trukumams ir išleista šis sąsiuvinis, vardu "Šaulių Vadovas", kuriame telpa svarbesnieji aplinkraščiai, instrukcijos ir Šaulių organizacijos pobūdžio nurodymai.

"Šaulių Vadovas" knygutėje įdėta visa eilė įvairių straipsnelių, aiškinančių Šaulio uždavinius, teises ir pareigas. Be įžangos, kurioje leidėjai pasiaiškina, kurį reikalą dabodami yra išleidę šią knygutę, paliečia šiuos klausimus: Lietuvos Šaulių Sąjungos uždaviniai; Mūsų priešininkai; Del Šaulių teisės imtis administracijos pareigų; Del kai-kurių nesusipratimų; Šaulių Būrių organizavimas — kaip organizuoti būrys, būrio steigimo technika, būrio tvirtinimo formalumai, būrio darbuotė, lėšos; Mokiniai Šauliai; Sąjungos organas; Oficialinė dalis — aplinkraščiai, instrukcijos, įsakymai ir tam panašiai.

Kaip matyti iš to trumpo turinio paminėjimo, knygutėje aiškinama tokie klausimai, kurie turi rūpėti ne tik patiems Šauliams, bet ir visiems Lietuvos piliečiams.

Galima ir-gi susitikti kai-kurių Šaulių,

kurie savo pareigų aiškiai neįsivaizduoja. "Šaulių Vadovas" turės patarnauti šiam reikalui, išaiškinti patiems Šauliams jų pareigas ir teises, o kurie mažai tepažįsta juos; duos progos susipažinti.

"Šaulių Vadovas" knygutė, kad ir ne pilnas, kad ir neplatus įstatų ir instrukcijų Šauliams leidimas, tačiau linkėtina, kad šioji knygutė kuo plačiausia pasklęstų ne tik Šauliuose, bet ir žmonėse.

Samata.

ATSIŠAUKIMAS.

Lietuvos Esperantininkų Sąjunga reikalauja lėšų išleisti du dideliu žodynu — "esperanto-lietuvių" ir "lietuvių-esperanto" kalbomis. Broliai, sesutes! Būtinai turime prigelbėti esperantininkams tame darbe. Paskiausiame esperantininkų kongrese, Pragoje, dalyvavo ir Lietuvos oficialis atstovas. Reiškia, ir mūsų valstybė mato reikalą tarptautinės kalbos. Auką prašoma siųsti: K. Vidikauskui, 2833 Livingston St., Philadelphia, Pa., arba pralotui A. Dambrauskui, *Kaunas*, D. Vilniaus g. 34, Lithuania.

Aukotojų vardai bus įrašyti atminties knygon. Kas aukos nemažiau dolerio, to vardas bus įdėtas ir tame veikale (žodyne), kaip prisidėjusio prie išleidimo.

Prie to-gi, kaip bus gatavi, kas norės, už savo paaukėtus pinigus galės gauti tų žodžių.

Su pagarba,

K. Vidikauskas,

Liet. Esp. Sąjungos įgaliotinis.

Tasai vyras yra tikrai narsus, kuris prisirengęs sutikti visokias kančias; ir joms artinantis moka ramiai laukti. *Lucanus.*

Chicagos Vyčiai, pamąstykite.

—x—

Ar didelis L. Vyčių Chicagos Apskritis, susidedantis iš dešimties kuopų, gyvuojančių viename mieste, nori turėti Apskričio korą, ar tą garbę atiduot laisvamaniams ir socialistams?

Į tą klausimą gali atsakyti tik Chicagos Vyčių Apskričio jaunimas. Atsakymas gali būti dvejopas — *taip* — Apskričiui nereikia koro, lai ta garbe naudojasi laisvamaniai ir socialistai — ir *ne* — Apskritys turės savo korą, lai laisvamaniai, išgverėliai važiuoja ant akmenų.

Jeigu jūs, Chicagos jaunime, atsakot į tuos klausimus negatyviai, darykit kaip lig šiol darėt. Jeigu pozityviai, jūs turit stoti į krūvą ir kelti daile taip kaip kelia Apskričio Dramos ratelis. Juk atsimenat, kokia garbė buvo Apskričio korui, o per jį ir visai lietuvių tautai, Englewood aukštesniojo mokykloj, Aryan Grotto teatre, Grant Parke ir Coleseum'e. Galėtų būti taip ir dabar jei jūs Vyčiai, Vytės norėtumėt! Su trisdešimts dainininkų mes galim tik "svietą juokinti".

Jaunime, Vyčiai! Degi meile prie gimtos tėvynės, kelk jos garbę! Neleisk Apskričio korui žlugti, nes kur ir kaip tada

bepasirodysime svetimtaučių akyse?

Apskričio koras susirenka praktikoms kiekvieno penktadienio vakarą, 8 valandą į Mark White Parko svetainę, prie 30 ir Halsted gatvių. Korą veda patyręs, rimtas ir gabus dirigentas ponas Sauris.

Tad ateinančio penktadienio vakarą atėik ir susipažink su katalikišku — inteligentišku jaunimu.

Audra.

—x—

SVARBESNI PASTARŲ DIENŲ ĮVYKIAI.

—x—

Bal. 1 d. Suv. Valstijose pakeltas generalis anglekasių streikas, kuris apėmė 26 valstijas. Streikan išėjo 600,000 darbininkų.

Bal. 2 d. Iškeltas Madeira salon mirė nuo influenzos, kuri persimetė į plaučių uždegimą, buvęs Austrijos imperatorius Karolis.

Bal. 2 d. visoje Serbijoje įvyko žemės drebėjimas. Kai-kuriose vietose buvo taip smarkus, kad sugriauta daug namų. Nuostoliai skaitoma apie milijoną denarų.

—o—

Washingtonas. Gauta Lietuvos Atstovo Amerikoje iš Kauno kablegrama, netrukus atvyksianti Amerikon Lietuvos Finansinė Misija naujai Lietuvos paskolai vesti. (Elta).

—≡ Iš Centro Raštinės. ≡—

LIETUVOS VYČIŲ SPAUSTUVĖS FONDO ATSKAITA.

—x—

(Tąsa iš "Vyčio" No. 3(116))

Vasario mėnesis, 1922 m.

PASKOLOS.

Suma iš sausio mėnesio	\$3,180.00
Zofija Rymaitė, narė 2 kp.	\$ 5.00
Amilija Rybokaitė, narė 2 kp.	5.00
Petras Jašumas, narys 2 kp.	10.00
Ona Kaulakaitė, narė 2 kp.	5.00
J. Dubonis, narys 82 kp.	20.00
A. Šlapelis, narys 82 kp.	25.00

G. Šerkšniūtė, narė 82 kp.	5.00
P. Širvinskas, narys 82 kp.	5.00
Viso per vasario mėn.	\$ 80.00
Sykiu	3,260.00

Kovo mėnesis, 1922 m.

Suma iš vasario mėn.	\$3,260.00
Lietuvos Vyčių 13 kp.	\$50.00
O. Kučinskaitė, narė 100 kp.	5.00
Kun. Ig. Albavičius, narys 4 kp.	50.00
B. Pėstininkaitė, narė 24 kp.	5.00
Kazimiera Radžiūnaitė, narė 4 kp.	5.00
Juozas Saunoras, narys 24 kp.	200.00
J. Ramanauskas,	25.00
Jonas Mikolėnas, narys 24 kp.	100.00
Tomas Shamis, narys 8 kp.	25.00

Jurgis Mockus, narys 8 kp.	25.00
Tamas Karašauskas, narys 8 kp.	10.00
Mr. and Mrs. O. G. Mikelich, na- riai 25 kp.	50.00
J. Kuzas, narys 25 kp.	20.00
J. Verseckas, narys 25 kp.	50.00
A. Buknis, narys 25 kp.	20.00
P. Draugelis, narys 25 kp.	10.00
Pranė Sakalauskaitė, narė 25 kp.	25.00
K. Štaupas, narys 97 kp. Akron, Ohio	25.00
Viso paskolos įėjo kovo mėn.	\$700.00
Viso paskolos įėjo po 9-tojo Seimo ligi balandžio 1 d., 1922 m.	\$3,960.00

AUKOS.

Vasario mėn., 1922 m.

Suma iš sausio mėnesio	\$289.75
Liet. Vyčių 102 kp., Detroit, Mich \$ 4.70	
Augustas Kazukaitis, narys 80 kp.	1.00
P. Misiūnas, narys 82 kp.	5.00
K. Pažėra, narys 82 kp.	2.50
Viso įėjo vasario mėn.	\$ 13.20
Sykiu	302.95

Kovos mėn. 1922 m.

Suma iš vasario mėnesio	\$302.95
Juožas Šaliūnas, narys 7 kp.	\$5.00
Lepaldas Vilkickas, narys 4 kp.	5.00
V. Labašauskas, narys 25 kp.	10.00
J. Brazis, narys 25 kp.	5.00
P. Bartnikas, narys 25 kp.	5.00
A. Banyš, narys 25 kp.	5.00
A. Usalis, narys 25 kp.	5.00
P. Stankevičius, narys 25 kp.	5.00
A. Čerkesas, narys 25 kp.	5.00
R. Žitkus, narys 25 kp.	2.00
M. Šimonis, narys 25 kp.	2.00
A. Baikauskas, narys 25 kp.	2.00
V. Baltrušaitis, narys 25 kp.	2.00
J. Radzevičius, narys 25 kp.	1.00
H. Stepulionis, narys 25 kp.	1.00
O. Kumpaičiūtė, narė 25 kp.	1.00
M. Mickiūtė, narė 25 kp.	1.00
J. Bleizgys, narys 25 kp.	1.00
M. Ardžijauskas, narys 25 kp.	1.00
P. Vabaliūtė, narė 25 kp.	1.00
J. Bortnikas, narys 25 kp.	1.00
A. Baltrušaičiūtė, narė 25 kp.	1.00
P. Jackus, narys 25 kp.	1.00
T. Skužinskiūtė, narė 25 kp.	1.00
M. Mikelioniūtė, narė 25 kp.	1.00
K. Zagorskiūtė, narė 25 kp.	1.00
J. Šeštokas, narys 25 kp.	1.00
P. Druskis, narys 97 kp.	2.00
Viso įėjo kovo mėn.	\$74.00
Sykiu	\$376.95

Viso aukų įėjo po 9-to Seimo ligi balandžio mėn. 1 d., 1922 m.	\$ 376.95
Paskolų	3,960.00
Kartu aukų ir paskolų	\$4,336.95

Vincas Rūkštalis, Centro Raštininkas.

LIET. VYČIŲ CENTRO FINANSŲ ATSKAITA.
ORGANO FONDAS.Narių mėn. mokesčiai ir kitos Centro įeigos.
(Žiūrėk "Vyčio" No. 14(108).

Rugpiūtis, 1921 m.

Balansas ant rankų iš liepos mėnesio, 1921	\$1,579.71
79 kp. Detroit, Mich.	\$29.50
K. Štaupas	2.50
68 kp. Wanamie, Pa.	40.70
V. Rusilas ("V." pren.)	2.00
Rev. Taškūnas (už knygas)20
J. Zabulionis (už knygas)	2.00
Lietuvos Atstovybė Amerikoje	2.00
85 kp. Westville, Ill.	1.50
Petrulis ("V." pren.)	4.00
B. Mastauskas	3.00
48 kp. Springfield, Ill.	29.00
32 kp. Kingston, Pa.	30.85
17 kp. Boston, Mass.	14.50
80 kp. St. Louis, Mo.	15.00
79 kp. Detroit, Mich.	3.00
38 kp. Kenosha, Wis. (klišė)	6.00
49 kp. Brooklyn, N. Y. (klišė)	10.00
Dr. A. J. Karalius (skelb.)	11.25
F. A. Juozapaitis (skelb.)	1.30
J. A. Mickeliūnas ("V." pren.)	4.00
A. J. Paldauskis ("V." pren.)	2.00
102 kp. Detroit, Mich.	4.05
2 kp. Lewiston, Me.	24.00
90 kp. Harrison, N. J.	18.25
Dr. P. Žilvitis (skelb.)	2.50
13 kp. Chicago, Ill.	81.00
93 kp. Rochester, N. Y.	22.10
78 kp. Lawrence, Mass.	34.50
A. Z. Visminas ("V." pren.)	1.00
55 kp. Indiana Harbor, Ind.	6.00
S. Gadeikis (už knygas)30
55 kp. Indiana Harbor, Ind.	6.00
61 kp. Paterson, N. J.	22.00
100 kp. Amsterdam, N. Y.	28.00
9 kp. Pittsburgh, Pa.	6.00
104 kp. Mahanoy City, Pa.	37.15
23 kp. Philadelphia, Pa.	12.25
S. Petrauskaitė ("V." pren.)	2.50
P. Tamošiūnas (už knygas)	3.23
A. Kalvaitis (už knygas)	1.65
Viso įėjo rugpiūčio mėn.	\$ 526.78
Viso labo	2,106.49

Rugsėjis, 1921 m.

Balansas iš rugpiūčio mėn., 1921 m.	\$2,106.49
78 kp. Lawrence, Mass.	\$10.00
79 kp. Detroit, Mich.	10.00
18 kp. Cambridge, Mass.	40.00
18 kp. Cambridge, Mass. (klišė)	12.00
6 kp. Hartford, Conn.	31.25
28 kp. Springfield, Ill.	8.00
33 kp. Montreal, Canada	11.50
35 kp. Chicago, Ill.	12.00
85 kp. Westville, Ill.	16.00
85 kp. Westville, Ill. (už knygas)	1.30
2 kp. Lewiston, Me.	3.00
96 kp. Dayton, Ohio (spauda)	6.00
20 kp. Nashua, N. H.	35.00

20 kp. Nashua, N. H. (klišė)	17.60
41 kp. Brooklyn, N. Y.	30.00
Kun. K. Vasys	3.50
102 kp. Detroit, Mich.	6.50
1 kp. Montello, Mass.	16.25
51 kp. Sheboygan, Wis. (klišė)	5.50
J. Mileris (klišė)	4.00
O. Sidaravičiūtė ("V." compl.) ..	3.50
25 kp. Cleveland, Ohio (už knyg.) ..	10.00
J. A. Palukaitis ("V." pren.) ..	4.00
C. K. Kliauga (skelb.)	2.50
79 kp. Detroit Mich.	12.00
79 kp. Detroit, Mich. (už knygas) ..	2.50
33 kp. Montreal, Canada	3.25
18 kp. Cambridge, Mass.	3.75
51 kp. Sheboygan, Wis.	22.50
69 kp. Pittsfield, Mass.	3.00
M. J. Šimonis (už knygas)	12.10
M. J. Šimonis (klišė)	9.65
6 kp. Hartford, Conn.	5.00
13 kp. Chicago, Ill.	8.00
13 kp. Chicago, Ill. (už knygas) ..	4.50
48 kp. Springfield, Ill.	22.50
29 kp. Newark N. J.	24.00
A. K. Karužiškis (už knygas) ..	3.00
A. Petkus (skelb.)	4.50
79 kp. Detroit, Mich.	8.25
12 kp. New York, N. Y.	6.00
P. Makauskas (Iš So. Amer.) ..	5.00
14 kp. Cicero, Ill.	33.00
Ig. Dambrauskas	2.00
29 kp. Newark, N. J.	3.00
51 kp. Sheboygan, Wis.	1.25
Viso įėjo rugsėjo mėn.	\$ 498.15
Viso įėjo ligi spalio 1 d., 1921 m. ..	2,604.64

Spalis, 1921 m.

Balansas iš rugsėjo mėn., 1921 m.	\$2,604.64
102 kp. Detroit, Mich.	\$10.50
48 kp. Springfield, Ill.	5.00
92 kp. Niagara Falls, N. Y.	22.50
80 kp. St. Louis, Mo.	7.00
25 kp. Cleveland, Ohio	25.50
J. Jokubauskas (už knygas). ..	1.15
Šv. Kazim. Seserys ("V." pren.) ..	2.00
17 kp. So. Boston, Mass.	12.50
35 kp. Chicago, Ill.	9.50
41 kp. Brooklyn, N. Y.	7.00
3 kp. Philadelphia, Pa.	31.50
3 kp. Philadelphia, Pa (klišė)	4.50
Amsterdam, N. Y. (Kisieliūtės) ..	5.00
Šv. Kazim. Seserys ("V." pren.) ..	4.00
P. Paleckis ("V." pren.)	2.00
M. Blažauskiūtė ("V." pren.) ..	4.00
P. Mažeikiūtė ("V." pren.) ..	4.00
4 kp. Chicago, Ill. (už knygas) ..	3.75
Paterson, N.J. Kulikaitis	
(už knygas)	3.20
P. Varakulis ("V." pren. \$10, atėmus 25%)	7.50
85 kp. Westville, Ill. (klišė)	8.80
38 kp. Kenosha, Wis.	21.00
Liet V. Chic. Apskr. (skelb.)	10.00
96 kp. Dayton, Ohio (už knygas) ..	5.00
Kaz. Vidikauskas ("V." p. pr.) ..	4.50

49 kp. Brooklyn, N. Y.	10.00
Juozas Brenčius	1.00
Viso įėjo spalio mėn.	\$ 232.40
Viso įėjo ligi lapkr. 1, 1921 m.	2,837.04

Lapkritis, 1921 m.

Balansas iš spalio mėn. 1921 m.	\$2,837.04
11 kp. Homestead, Pa.	\$26.75
8 kp. Chicago, Ill.	25.50
104 kp. Mahanoy City, Pa.	1.00
38 kp. Kenosha, Wis.	1.50
25 kp. Cleveland, Ohio	17.25
13 kp. Chicago, Ill.	8.50
D. Antanaitis (pav. "V." num.) ..	1.10
A. Tamuliūnas ("V." pren.)	2.50
A. Karužiškis	2.50
A. Mačioniūtė	3.00
L. V. C. Apskr. (klišė)	9.00
102 kp. Detroit, Mich.	11.50
102 kp. Detroit, Mich. (klišė)	8.00
2 kp. Lewiston, Me.	1.50
79 kp. Detroit, Mich.	1.00
43 kp. Grand Rapids, Mich.	36.50
100 kp. Amsterdam, N. Y.	22.25
"V." pren. Pavasarininkams	8.00
82 kp. Gary, Indiana	36.00
15 kp. Wilkes Barre, Pa.	5.00
38 kp. Kenosha, Wis.	1.50
J. Tamašonis, ("V." pren.)	4.00
A. Martinaitis ("V." pren.)	4.00
Kun. M. J. Kazėnas	5.00
Lith. Corp., Grand Rapids, Mich., (skelb.)	5.00
Viso įėjo lapkr. mėn.	\$ 247.85
Viso įėjo ligi gruod. 1 d., 1921 m.	3,084.89

Gruodis, 1921 m.

Balansas iš lapkričio mėn. 1921 m.	\$3,084.89
24 kp. Chicago, Ill.	\$58.75
48 kp. Springfield, Ill. (klišė)	14.25
14 kp. Cicero, Ill. (Konst.)	3.00
14 kp. Cicero, Ill. (klišė)	5.00
48 kp. Springfield, Ill.	10.50
105 kp. Kankakee, Ill.	10.50
105 kp. Kankakee, Ill. (Konst.) ..	2.70
A. J. Paldauskas ("V." pren.) ..	4.00
S. Dakauskas ("V." pren.)	4.00
6 kp. Hartford, Conn.50
25 kp. Cleveland, Ohio	11.00
25 kp. Cleveland, Ohio	12.00
80 kp. St. Louis, Mo.	3.00
79 kp. Detroit, Mich.	17.25
4 kp. Chicago, Ill.	89.00
4 kp. Chicago, Ill. (klišė)	5.00
16 kp. Chicago, Ill.	54.60
J. Ivanauskas ("V." pren.)	3.50
B. Rupeikaitė ("V." pren.)	4.00
Rev. Tamoliūnas ("V." pren.) ..	4.00
Rev. Tamoliūnas ("V." pren.) ..	2.50
J. Spranaitis ("V." pren.)	12.00
43 kp. Grand Rapids, Mich.	3.50
Viso įėjo gruodžio mėn. 1921 m. ..	\$ 334.55
Viso įėjo ligi sausio 1 d., 1922 m. ..	3,419.44
Viso išmokėta per 5 mėnesius,	

tai yra nuo rugp. ligi sausio 1 d., 1922 m. \$2,932.44
 Lieka ant rankų Organo Fonde
 gruodžio 31 d., 1921 m. \$587.00

Vincas Rūkštalis, Centro Rašt.
 P. Varakulis, Centro Izdininkas.

Išlaidos rugpiūčio mėn., 1921 m.

Redaktoriaus alga už 4 mėn. \$450.00
 Raštininko alga už liepos mėn. 90.00
 Administracijos išlaidos 6.70
 Chicago Tribune (klišės) 17.15
 Už "Vytį" No. 9(103), 10(104),
 11(105) 455.00
 Pašto ženkleliai 48.98
 Chicago, Tribune (klišė) 11.06
 A. Šlapelis (kelionė į C. V. posėdį) 3.00
 A. Aleksis (kelionė į C. V. posėdį) 14.50
 Chicago Tribune (klišė) 25.41
 Redaktoriaus alga 60.00
 Už "Vytį" No. 12(106) 167.00

Viso išmokėta rugp. mėn. 1921 m. \$1,348.80

Rugsėjo mėn., 1921 m.

Už "Vytį" No. 13(107) \$167.00
 Chicago Tribune (klišė) 27.39
 Raštin. ir Adm. alga už rugpiūtį 97.40
 The Franklin Co. (kalendorėliui
 klišės) 5.00
 Žemaitis spauda 4.00
 Redaktoriaus alga 60.00
 Už "Vytį" No. 14(108) 243.75
 Paštui Deposit už "Vytį" 25.00
 Viso išmokėta rugs. mėn., 1921 m. \$629.54

Spalių mėn., 1921 m.

Redaktoriaus alga \$180.50

Administratoriaus alga už rugsėjį 90.00
 Žemaičiui 3000 stampų 60.00
 Raštinės išlaidos 4.00
 A. B. Žemaičiui randa už rugsėjo
 mėnesį 1921 m. 10.00
 Columbia Engraving Co., (kalendo-
 rėliui klišės) 9.19
 P. Varakuliui (už bondsą) 2.50
 1000 2c stamps 20.00
 The Chicago Tribune (klišė) 15.91
 Už "Vytį" No. 15(109) 167.00
 Adv. V. Rutkauskas, (už padarymą
 dokumentų perkant spaustuve) 25.00
 Viso išmokėta spalio mėn. 1921 m. \$583.60

Lapkričio mėn. 1921 m.

Redaktoriaus alga \$150.00
 Pašto ženklai 20.50
 The Geographical Publ. Co., (Žem-
 lapiai į kalendorėlį) 20.00
 Viso išmokėta lapkr. mėn. 1921 m. \$190.50

Gruodžio mėn. 1921 m.

Redaktoriaus alga \$120.00
 Raštininko alga (už spalio mėn.) 60.00
 Viso išmokėta gruod. mėn. 1921 m. \$180.00

Išmokėjimų sutrauka.

Rugpiūčio mėn. \$1,348.80
 Rugsėjo mėn. 629.54
 Spalių mėn. 583.60
 Lapkričio mėn. 190.50
 Gruodžio mėn. 180.00
 Viso \$2,932.44

Vincas Rūkštalis, Centro Rašt.

P. Varakulis, Centro Izdininkas.

Kas Jaunimo Veikiama

So. Boston, Mass. Sekmadieny, kovo 26 d. L. Vyčių 17 kuopa savuose kambariuose laikė susirinkimą. Iš svarbesnių nutarimų verti pažymėjimo šie: susitarta su L. D. S 1-kp. reikale kambarių; išrinkta komisija, kad surinktų iš narių knygas ir pinigus. Pinigai eis lėšoms padengti siunčiant knygas į Lietuvą. Valdyba pranešė, kad pirmą šeštadienį po Velykų rengiama šokių vakaras, o antrą sekmadienį (bal. 30 d.) bus statoma scenoje "Graži Mageliona"; taip-pat pranešė kad mūsų kuopos Dramos sekcija kviečiama į Norwood'ą, Mass. Ap-skrįčio suvažiavimo dienoje išpildyti programą. Visi vaidintojai sutiko važiuoti.

Sporto sekcijoj merginų skyrius bruzda, dąro

bandymus ir greitu laiku žada nustebinti Bostono lietuvius. Valio mergaitės!

Šiame susirinkime kuopon įsirašė dvi naujos narės.

V. Valatka ir V. Savickas išrinkta kambarių užžiūrėtojai.

Sus-mas buvo skaitlingas.

Tykūnėlis.

—x—

Paterson, N. J. Šiuomi tarpu labai mažai matyti "Vytyje" žinučių iš mūsų kolonijos. Kadaiše Patersonas garą buvo pagarsėjęs. Vietinė L. V. 61 kp. smarkiai veikė. Turėjo korą ir vėliau sutvėrė beną.

Paskutiniais dviem metais kp. koras pajro, o benas vos, vos laikosi iš kelių narių, kurių vienas tik rodos yra Vyčių narys.

Tačiau šiomet, kaip girdėti, kuopa pradeda atgyti, taip-gi gaivinti ir savo skyrius. Nauja kp. valdyba daugiau turi įtekmės. Pirm. Tamas Rimas čia augęs vaikinai, bet labai darbštus ir energingas. Be to yra geras vaidintojas. Protokolu rašt. Veronika Žiliuvienė (Urboniūtė) ir-gi nemenkesnė darbuotoja. Finansų raštininkas E. Ulčinskas, čia augęs vaikinai, taip-gi uolus skleidėjas Vyčių idėjų ir didelis scenos mėgėjas. Nors sunkiai lietuviškai kalba, bet su laiku išsilavins.

Kiti valdybos nariai ir-gi darbštūs.

Laikytame susirinkime kovo 14 d. apsireiškė didelis noras kuopą sustiprinti. Svarbiausi nutarimai žymėtini šie:

Nutarta įrengti vakarą ir pastatyti scenoje "Ponas ir muzikai". Roles jau išdalino ir visi energingai mokinas. Toliau paskirta 10 dol. Steigiamam Lietuvoje Katalikų Universitetui. Nutarta atgaivinti korą. Tuo reikalu daug rūpinasi gerb. klebonas kun. J. Petraitis. Taip-gi nutarta suorganizuoti basebolo skyrių. Organizatorium išrinkta Vincas Černelis.

Nors nedaug kuopa turi narių, bet visi pasišventusiai darbuojasi. Tikimasi, kad trumpu laiku kuopa sustiprės.

Beje, šie metai, turbūt, bus labai geri, nes mūsų kuopoj susituokė net dvi pori, būtent: Juozas Žilius, buvęs praeitais metais pirm., su rašt. Veronika Urbonaite ir Vincas Rutkaitis su Franc Demskaite, didele scenos mėgėja. Jaunavedžiams linkėtina laimingo gyvenimo, taip-gi, kad ir toliau nepaliautų darbuotis su Vyčiais.

Baigdamas dar noriu pasakyti, kad viskas būtų gerai, bet vienas dalykas tikrai pasigailėjimo vertas. O tai tas, kad nežina delko, ar tai vaikinų kaltė, ar gal jų mažai yra, kad mūsų merginos pradėjo draugauti ir tekėti už svetimtaučių. Stebėtina, kad net gerų Lietuvos patriotų dukterys, dar-gi kai kurios ir Vytės, pradėjo sekti tą pavyzdį. Labai apgailėtina.

Let—s.

—x—

Nashua, N. H. "Vyčio" 4 num. tilpo korespondencija, liečianti mane ir Marijos Vaikelių draugijėle. Gerb. Koresp. pamiršo pažymėti kai-kuriuos dalykus, t. y. priežastį, kodėl jauamečiai Vyčiai savo kuopelę pakeitė Marijos Vaikelių draugijėle. Jaunamečiai Vyčiai būdami daug skaitlingesni už pilnamečių kuopą, norėjo daugiau pasirodyti. Per praeitus metus jie surengė kelioliką vakarų ir vakarėlių, kuriais labai įtiko Nashuos lietuviams katalikams. Po to kai-kurios jaunametės mergaitės net girties ėmė, kad jaunamečiai Vyčiai daugiau veikia. Tas girimasis daugeliui nepatiko. Antrą vertus, ne aš suorganizavau M. V. dr-lę, bet mūsų klebonas. Visiems turėtų būt žinoma, kad tokias vaikus draugijėles parapijoj gali organizuoti tiktai dvasios vadas, arba kiti jam pritariant.

Priežastis, del kurios atsisakiau vadauti jaunamečiams Vyčiams yra ta, kad Vyčiai neparemdavo mano pradėto darbo su vaikučiais, neatjausdavo ir

nesilankydavo į surengtus jaunamečių vakarus ir tt. Be to pasirįžau lankyti muzikos pamokas. Taigi, ne iš piktumo bei keršto atsisakiau, bet del to, kad aplinkybės neleido toliau būti jaun. Vyčių vedėja.

Kas del vadovavimo Marijos Vaikelių dr-lei, tai tiek galiu pasakyti. Mūsų mieste dabar eina streikas. Paliesta to streiko ir aš turėdama gana liuso laiko vedu tą draugijėle. Prie to noriu pažymėti, kad M. V. draugijėle nėra priešinga Vyčiams.

Korespondentas pažymi, kad tas apsireiškimas gali pakenkti vienybei, bendram darbui, o tuo būdu ir visai mūsų organizacijai. Lig šiol aš rodos da niekame neprasižengiau Vyčių organizacijai. Brangi ji man buvo pirmiau, brangi yra šandie ir bus brangi. Jokios garbės neieškojau ir neieškosiu. Dirbau jaunimo labui ir toliau dirbsiu.

Ona Bugailaitė,

buvusi jaun. sk. vedėja.

—x—

Chicago, Ill. (North Side). Kovo 8 d., š. m., Liet. Vyčių 5-tos kuopos įvyko mėnesinis susirinkimas Šv. Mykolo par. svet., kuriame apkalbėta daug svarbių dalykų. Raportą iš buvusio Vyčių Chic. Apskričio susirinkimo išdavė Pr. J. Paliulis, kuris taip-pat išrinktas atstovu ir į sekantį Apskr. susirinkimą.

Nutarta tuoj po Velykų atvaidinti "Avinėlis Nekaltasis". Mūs dvasios vadas, kun. A. P. Baltutis, ragino 5-tą kp. organizuoti sporto sekciją. Vykdyti tas sumanymas pavesta sporto komisijos nariams.

Verbų sekmadieny nutarė "in corpore" eiti velykinės išpažinties.

Kovo 19 d., nutarta nusiimti visos kp. paveikslą.

Šiame susirinkime kuopon įsirašė šie nauji nariai: Jul. Malonis, T. Vabalas, Pr. Pocius ir J. Kvietkauskas.

O. R. P.

—x—

Hartford, Conn. Kovo 19 d. L. Vyčių 6 kuopa laikė susirinkimą, kuriame įsirašė dvi nauji nari: Ona Sveiskiūtė ir Ona Katauskiūtė. Pastaroji eina 15 metus; liepos mėnesyje perėis į suaugusių skyrių. Ji turi gražų balsą, kuris lavinamas kas kart darosi žavesnis. Taigi ateity mūsų kuopa turės žymią solistę.

Po Velykų kuopa rengia du vakarus. Pirmas įvyks bal. 23 d. Tame vakare programą išpildys New Britaino Vyčių kuopos artistai-dainininkai. Dalyvaus ir p-lės Blažauskaitės. Kitas vakaras bus gegužės 21 d., kuriame kuopos Dramos sekcija vaidins "Brolžudys". Trumpu laiku kuopa pasistengs išpildyti Centro paskirtą kvotą spaustuvės skolai išlyginti.

Galime pasigirti kuopos protokolų raštininke Anele Strugiūte. Nors dar nepilnametė (pabaigoje šių metų perėis į suaugusių skyrių), bet jau antri metai kaip gražiai eina raštin. pareigas, taip-gi pavyzdinčiai veda ir tvarko kuopos knygyną. Kokį tik darbą apsiima, visados atlieka gerai. Uoliai dalyvaudama draugijiniame gyvenime, ji gerai yra susipažinus su visu draugijų veikimu. Be to, ji

lanko aukštesnę mokyklą ir gerai vartoja lietuvių rašomąją kalbą.

Rep.

— x —

Waterbury, Conn. Darbuotė mūsų Vyčių kuopos visados graži ir pilname bėgime. Nestebėtina, nes savo tarpe turime daug pasišventusių asmenų. Be to dar turime du šulu gerb. kun. J. Valantiejaus ir Bakšio asmenyse.

Nesenai sulaukėme dar vieno Vyčių veikėjo varg. A. Z. Vismino. Jam atvykus sutverta kuopojė Dramos sekcija, kuri jau rengia du vakaru. Mokinasi dvi dramai "Mirga" ir "Undinė".

Turime savo orkestrą, kurią veda R. Šubrinskas.
Žvirblis.

— x —

Elizabeth, N. J. Kovo 2 d. parapijos salėje buvo sušauktas metinis kuopos susirinkimas, kuriam išrinkta nauja valdyba. Valdybon pateko: pirm. Mariona Matulevičiūtė, vice-pirm. — Ona Trunkuniūtė, rašt. — Mariona Grinčiūtė, izd. — M. Stapskas. Susirinkime įsirašė septyni nauji nariai.

Nutarta steigti sporto sekciją. Merginos organizuoja basketbolo skyrių.

Dabar kuopa mokinasi du scenos veikaluku: "Kova po Giedraičiais" ir "Karo metu". Abu veikaluku vaidins Velykų antrą dieną.

Be to nutarta įrengti išvažiavimą (gegužinę) birželio mėnesį.

Šiomet kuopa žada uoliau darbuotis.

Rašt.

— x —

Protokolai.

— x —

Lietuvos Vyčių Naujosios Anglijos Apskričio 6-tos gegužinės Rengimo Komisija laikė antrą susirinkimą kovo 12 d., 1922 m., L. D. S. name, 366 Broadway, So. Boston, Mass.

Susirinkimą atidarė Apskričio pirmininkas, Vincas Stankus 1:30 val. po pietų.

Susirinkime dalyvavo: V. Stankus, K. Kiškis, J. Kulikaitis, F. Zaleckis, O. Sideravičiūtė, J. Koničiūtė, Z. Tamošiūnas, K. Gervelis, J. Skudrus, S. Motiejūnaitė.

Gegužinei vieta paimta Pine Hurst Park, tarp Billerica ir Waburn, Mass.

Apylinkės bažnytiniai korai jau užkvieti ir kaip kurie pasižadėjo dalyvauti.

Nutarimai. Jonas Skudrus ir ant toliaus pasižadėjo rašyti angliškuose laikraščiuose apie gegužinę.

Visus reikalingus skelbimus parūpins Skelbimų Komisija.

Išvažiavus iš Naujosios Anglijos J. Jakubauskui, sporto sekc. vedėjui, jo vieton išrinkta I. Kulikaitis. Prie jo dar pakviesta A. Stanšauskas.

Basebolininkams už laimėjimą rungtynių skirti puikią dovaną.

Kvietimo Komisijon dar darinkta Ona Sideravičiūtė.

Kitas susirinkimas nutarta laikyti balandžio

23 d., So. Boston, Mass.

Pirmin. V. Stankus,
Rašt. Ona Sideravičiūtė.

— x —

L. Vyčių Conn. Apskričio metinio suvažiavimo.

Lietuvos Vyčių Conn. Apskričio metinis suvažiavimas įvyko sausio 29 d., 1922, Šv. Trejybės Parapijoj, P. Kamantausko kambariuose.

Sesijos prasidėjo antrą valandą po pietų.

Susirinkimą atidarė pirmininkas V. Vasiliauskas. Maldą atkalbėjo kun. A. Vaškėlis, po kurios gražiai pakalbėjo į atstovus, linkėdamas kogeriausių pasekmių Vyčių Organizacijai.

Seka rinkimas suv. prezidiumo. Pirm. išrinkta V. Vasiliauskas, Vice-pirm. — A. Pateckis, I rašt. — M. Labeckiūtė, II rašt. A. Strugiūtė, Koresp. — P. Geležiūtė, Maršalka — A. Kučas.

Skaitoma protokolas praeito suvažiavimo, kuris priimtas su pataisymu.

Atstovų mandatus peržiūrėti apsiėmė raštinninkės, kurios pranešė, kad mandatai yra geri ir kad atstovų atvyko:

Kun. J. J. Ambotas, Conn. Apskr. Dvasios Vadas.

7-tos kp. (Waterbury, Conn): 1) Adelė Žiburiūtė, 2) Adelė Liutkevičiūtė, 3) Vladas Vasiliauskas, 4) Jonas Tautilas, 5) Ona Černauskaitė, 6) Viktoras Vituris.

6-tos kp. (Hartford, Conn.) 1) Kun. A. Vaškėlis, 2) Paulina Geležiūtė, 3) Alena Strugiūtė, 4) Mariona Labeckiūtė, 5) Kostantas Tamošiūnas, 6) Andriejus Pateckis, 7) Antanas Kučas.

Be to, suvažiaviman atvyko aštuoni svečiai, kuriems suteikta atstovo teisės.

Valdybos raportai: Pirmininko raportas priimtas vienbalsiai.

Vice Pirmininko raporto nebuvo. Jis yra išvažiavęs iš šios valstijos.

Raštinninkų raportai priimti.

Izdininkas neatvyko. Raportą prisiuntė raštu, iš kurio pasirodė, kad Apskr. izde yra: pinigais \$2.17, nuošimtis už L. L. P. boną \$2.50, Liet. Laisvės Paškolos Bonas \$50.00. Viso \$54.67. Raportas priimtas. Organizatoriaus raportas priimtas delnų plojimu.

Pirmininkas, V. Vasiliauskas paaiškino, delko negalėjo įvykdinti maršruto. Paaiškinimas priimtas.

Komisijos lioterijai daryti raportas priimtas.

Kuopų raportai: 7-tos kp. (Waterbury, Conn.) turi: Narių pilnamečių vyrų 42, merginų 38. Jaunamėčių vaikų 10, mergaičių 20. Abiejuose skyriuose vyrų ir vaikų 52, merginų ir mergaičių 58. Koristų 20. Dramos srityje darbuotojų (lošėjų) 35. Kalbėtojų — tris. Jie yra: kun. J. J. Valantiejus, kun. J. Bakšys ir Petras Tutoraitis. (Prie kalbėtojų Apskritys pridėjo dar ir Joną Tautilą).

Kuopa turi knygyną.

Surengė penkias pramogas. Atvaidino keturius scenos veikalus ir įrengė vieną savybės vakarėlį.

Kareivių Globojimo Draugijai kuopa paaukojo \$10.00. Naujų narių per 1921 metus prisirašė 36. Turi Dramos sekciją.

6-tos kp. (Hartford, Conn.) Pilnamečių narių

turi 73, Jaunamečių 28. Dainos ir Dramos sekcijoje 19.

Kalbėtojų turi tris: kun. J. J. Ambotas, kun. A. Vaškėlis ir Paulina Geležiūtė. Turi knygyną, kuriuo naudojasi 18 narių.

Kuopa surengė keturias pramogas: vakarėlį su judomaisiais paveikslais, 2 pasilinksminimo vakaru ir vakarą su vaidinimu.

Aukojo: Lietuvos Universitetui \$50.00, Šv. Kazimiero Vienuolynui \$11.00, paskolino "Vyčio" spaustuvei \$25.00.

Kuopon įsirašė du nauju nariu.

Turi Dramos sekciją.

Sveikinimai P. Geležiūtė sveikina Apskričio suvažiavimą nuo Moterų Sąjungos. J. Tautilas nuo Waterburio Lietuvių Darbininkų Sąjungos. P. Geležiūtė nuo Hartford'o Liet. Darbininkų Sąjungos. Kveselis nuo Am. Liet. Rymo Kat. Susivienijimo kuopos.

Atsilanko dvi atstovi iš atgaivintos Vyčių kuopos New Britain, Conn.

Kuopų įnešimai. 1) Sumažinta skaičių Apskr. suvažiavimų. Vietoj keturių, nutarta daryti tris.

2) Surengti Apskr. išvažiavimą (gegužinę). Rengimo Komisijon įėjo: J. Tautilas, M. Labeckiūtė, A. Pateckis ir V. Vituris. Įžanga 25c asmeniui.

Kalba kun. J. J. Ambotas, Apskričio Dvasios Vadas. Jo prakalba priimta gausiu delnų plojimu.

Atsilanko Gaurauskas, kuriam suteikta ženklelis ir sprendžiamas balsas.

Vakarų rengime nutarta veikti bendrai. Vaidintojų lėšas apmokės Apskritys.

Apskričio išvažiavimui programą sudarys Apskričio kuopos.

Vakaro vedėjai apsiėmė sutvarkyti loterijos bilietus. Loterija įvyks Apskr. vakare, sausio 29 d.

Valdybos rinkimas: Pirmin. išrinkta V. Vasiliauskas, Vice-pirmin. — A. Pateckis, I Rašt. — M. Labeckiūtė, II Rašt. A. Strugiūtė, Ižd. — V. Urbonas, Organ. — J. Tautilas, Maršalka — A. Kučas.

Conn. Apskričio 17-tas suvažiavimas įvyks gegužės 7-tą dieną, New Britain, Conn.

Sesijos užsibaigė šeštą valandą vakare.

Maldą atkalbėjo kun. J. J. Ambotas.

Pirmin. V. N. Vasiliauskas,
Rašt. Mariona Labeckaitė.

—x—

Klaidų atitaisymas.

Redaktoriui išvažiavus paskolos (Vyčių spaustuvei) reikalais, taisant praeito "Vyčio" numerio antrą korektūrą spaustuvėje padaryta šios naujos žymesnės klaidos:

130 pusl. straipsnyje "Budėkime" pirmoje kolumnoje penkiolikta eilutė parašyta: "vos Ministerių Kabineta tokiu būdu, kada", reikia skaityti: "vos Ministerių Kabineta tokiu laiku, kada".

134 pusl. straipsnyje "Asmens būdo pažinimas" pirm. kolum. dvidešimts devinta eilutė parašyta: "ja jeigu ti negrėšia jam pavojus; niekumet", reikia skaityti: "ja, jeigu tik negrėšia jam pavojus; niekumet".

Toje pačioje kolum. trisdešimts trečioje eilutėje žodis "praleidžia", reikia sakyti "praleidžia".

Toje pač. kolum. keturias dešimts devintoje eilutėje "ne kartą nustoja gausingesnių nasi-", reikia skaityti: "ne kartą nustoja gausingesnių pasi-".

Toje pač kolum. keturias dešimts devintoje eilutėje žodis "vienolas", reikia skaityti "vienodas".

135 pusl. pirmoje kolum. trisdešimts aštunta ir devinta eilutė parašytos: "spalvų artistiniam paveikslui ir dailius iš paprasčiausiu sakiniu suverti savo nemaru" reikia skaityti: "spalvų artistiniam paveikslui ir dainius iš paprasčiausių sakinių suverti savo nemaru".

—x—

LIETUVOS VYČIŲ ORGANIZACIJOS KUOPŲ ADRESAI.

—x—

- 1-kp. IZABELĖ DUKŠTA,
271 Field Street, Montello, Mass.
- 2-kp. P. JASIŪNAS,
P. O. Box 280, Lewiston, Me.
- 3-kp. V. SERBENTAS,
1622 Wood Street, Philadelphia, Pa.
- 4-kp. A. C. ALABURDAITĖ,
1906 S. Union Ave., Chicago, Ill.
- 5-kp. A. S. VALIŪNAS,
1643 N. Dickson Street, Chicago, Ill.
- 6-kp. A. KUČAS, Hartford, Conn.
2 Drake Street, Wilson, Conn.
- 7-kp. J. TAUTILAS,
914 Bank Street, Waterbury, Conn.
- 8-kp. J. PUODŽIŪNAS,
38 E. 108th Street, Chicago, Ill.
- 9-kp. E. LUKOŠEVIČIŪTĖ,
1437 Fayette Street, N. E. Pittsburgh, Pa.
- 10-kp. J. GAILIŪNAS,
The Lithuanian Store, Athol, Mass.
- 11-kp. J. BUKAUSKAS,
139 E. 3rd Ave., Homestead, Pa.
- 12-kp. J. GUDIŠKIS,
553 W. 50th Street, New York, N. Y.
- 13-kp. M. BAJORINAITĖ,
4621 So. Paulina Street, Chicago, Ill.
- 14-kp. A. RUBLIAUSKIŪTĖ,
309 S. Kildare Ave., Chicago, Ill.
- 15-kp. P. DVILINSKIŪTĖ,
424 E. South Street, Wilkes Barre, Pa.
- 16-kp. J. ZAKAS,
3309 So. Wallace Street, Chicago, Ill.
- 17-kp. Z. GLINECKIENĖ,
25 Story Street, So. Boston, Mass.
- 18-kp. ONA SIMBOLIŪTĖ,
80 School Street, Cambridge, Mass.

19-kp. (Suspenduota) P. STULAS,
816½ N. Lombard Street, Baltimore, Md.

20-kp. J. KUDZMA,
4 Harrison Street, Nashua, N. H.

22-kp. AUG. URBELIS,
Box 1244 Melrose Park, Ill.

23-kp. V. KALĖDAITĖ,
3413 E. Livingston Street, Philadelphia, Pa.

24-kp. PR. SAVICKAS,
2250 W. 24th Street, Chicago, Ill.

25-kp. J. KEMĖŠIS,
972 Ida Ave., Cleveland, Ohio.

26-kp. LIET. VYČIŪ,
22 Waverly Street, Worcester, Mass.

27-kp. A. STASAITĖ,
26 James Street, Norwood, Mass.

28-kp. M. KELPŠAITĖ,
220 — 3rd Street, Spring Valley, Ill.

29-kp. D. RUPEINIS,
221 Elm Street, Newark, N. J.

31-kp. E. C. ŠLAPELIS,
Box 197, Forest City, Pa.

32-kp. V. STANIUKYNAS,
15 Hillside Ave., Edwardsville, Ill.

33-kp. P. BUKAVICKIŪTĖ,
1454 Chabat Street, Montreal, Canada

35-kp. V. USELIŪTĖ,
11946 Parnell Ave., Chicago, Ill.

36-kp. O. IVINSKAITĖ,
4458 So. Francisco Ave., Chicago, Ill.

38-kp. G. KLEVICKIŪTĖ,
464 S. Sheridan Rd., Kenosha, Wis.

39-kp. J. SLAVICKAS,
Box 161 Minersville, Ill.

40-kp. J. BRAŽYS,
914 N. 15th Street, E. St. Louis, Ill.

41-kp. M. O. KIŪTĖ,
423 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

42-kp. M. BLAZAUSKIŪTĖ,
70 Fairview Street, New Britain, Conn.

43-kp. A. BLAŠKIS,
1031 Crosbey Street, Grand Rapids, Mich.

46-kp. K. BLAŽAITIENĖ,
113 Holland Street, Vandergrift, Pa.

47-kp. B. RAJUNIŪTĖ,
1326 S. Lincoln Street, Waukegan, Ill.

48-kp. A. KUPERIS,
2353 N. 15th Ave., Springfield, Ill.

49-kp. J. ALEKSIŪNAS,
43 Duffield Street, Brooklyn, N. Y.

51-kp. S. REKLAITIS,
233 New York Ave., Sheboygan, Wis.

52-kp. M. GRINČIŪTĖ,
131 Inslee Place, Elizabeth, N. J.

55-kp. J. EISMINSKIS,
1611 — 137th Street, Indiana Harbor, Ind.

61-kp. P. JUŠKAITIS,
46 LaFayette Paterson, N. J.

62-kp. (Suspenduota) A. ČIURLIONIŪTĖ,
228 Lincoln Esplin Corless Sta., Pittsburgh, Pa.

68-kp. K. SUKVIEČIŪTĖ,
P. O. Box 85, Wanamie, Pa.

69-kp. O. VAIČLJONAITĖ,
282 Francis Ave., Pittsfield, Mass.

78-kp. LIET. VYČIŪ,
94 Bradford Street, Lawrence, Mass.

79-kp. K. TVARKŪNAS,
9258 Cardoni Ave., Detroit, Mich.

80-kp. O. BARTINKAITĖ,
1215 Missouri Ave., St. Louis, Mo.

82-kp. B. STANKUS,
10 W. 16th Ave., Gary, Ind.

84-kp. A. NORAIŠA,
1440 Wentworth Ave., Chicago Heights, Ill.

85-kp. J. KARPAVIČIŪTĖ,
325 W. Main Street, Westville, Ill.

86-kp. REV. M. J. URBONAS,
301 State St., Du Bois, Pa.

89-kp. (Suspenduota) M. PUIDŽIŪTĖ,
2113 Sarah Street, S. S. Pittsburgh, Pa.

90-kp. P. KERMELA,
111 Schuyler Ave., Kearney N. J.

91-kp. K. JARUSEVIČIUS,
74 E. Passaic Ave., Bloomfield, N. J.

92-kp. T. A. STANČIUS,
1901 E. Falls Street, Niagara Falls, N. Y.

93-kp. R. ŠERELIS,
20 Obersald Street, Rochester, N. Y.

96-kp. O. ŠIRVAIČIŪTĖ,
173 Lukasvitz Street, Dayton, Ohio.

97-kp. J. ŽEMAITIS,
693 Schell Ave., Akron, Ohio.

100-kp. Z. KISIELIŪTĖ,
20 Eagle Amsterdam, N. Y.

101-kp. (Suspenduota) B. NEVELIS,
336 Main Street, Plymouth, Pa.

102-kp. J. BARKUS,
2727 — 25th Street, Detroit, Mich.

104-kp. K. ŽEGLIS,
1400 E. Centre Street, Mahanoy City, Pa.

NAUJOS KUOPOS.

105-kp. S. VAITIKŪNAITĖ,
580 N. Dearborn Street, Kankakee, Ill.

106-kp. REV. J. A. LIPKUS,
2715 So. Jefferson Ave., Saginaw, Mich.

107-kp. J. A. NORKŪNAS,
30 Auburn Street, Lowell, Mass.